

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

TØNDER
STATSSKOLE
1927

MEDDELELSER
FRA
TØNDER STATSSKOLE
1927.

VED
A. J. WEST.
REKTOR.

- 1927 -
TØNDER AMTS CENTRALTRYKKERI
TØNDER

- I. Amtslæge Lausten Thomsen: Træk af Skolehygiejnen.
Meddelelse angaaende Skolenævnet og Forældremødet
Nekrolog over Lektor H. J. Langla af Adjunkt Kondrup.
- II. Meddelelser om Skoleaaret 1925—26.
- III. Bogliste for det nye Skoleaar.

I.

TRÆK AF SKOLEHYGIEJNEN.

Af et foredrag holdt ved forældremødet d 24. februar 1927.

Af H. Lausten-Thomsen.

I.

Naturligvis er æmnet for mit foredrag i dag for omfattende; det kan i virkelighed ikke blive stort mere end nogle spredte bemærkninger fra skolehygiejnens område; men jeg vil gerne alligevel have lov til først at takke statsskolens rektor, fordi han venligst giver mig lejlighed til at fremsætte disse.

Skolehygiejne er en ny, men omfattende videnskab, der er vokset op ved siden af den almindelige hygiejne.

Herhjemme var fysikus Ulrik i Tønder en af den danske hygiejnes første og mest fortjenstfulde foregangs-mænd, også en af skolehygiejnens første talsmænd. I 1867 rejste den tyske øjenlæge Hermann C o h n en stærk agitation for lægetilsyn i skolerne. Hos os blev det især Axel H e r t e l og svenskeren Axel K e y, der slog til lyd for sagen. Nu er der rundt om i landene særlige love og forordninger om skolers hygiejniske indretning, om tilsyn med skolebørns sundhed. Mindst er der vel nok for den højere skoles vedkommende. I så henseende er det betegnende, at den store skolekommission for et par år siden foreslog skolelæger indført ved alle kommunale skoler, men ikke i denne sammenhæng nævnte statsskoler. Skolehygiejnen omfatter i førte linje alle s k o l e b y g n i n g e n s f o r h o l d i videste omfang, plads- og lysforhold o. m. a., spørgsmål, der vel kan og må have deres store betydning, men som forældre jo må kunne stole på, at skolen drager omsorg for uden deres medvirkning eller i det mindste for en stor dels vedkommende uden deres medvirkning. Alt det vil jeg derfor ikke ved denne lejlighed gå ind på; jeg vil derimod fremdrage enkelte spørgs-

mål om skolens omsorg for den enkelte elevs sundhed og om samarbejde på dette område mellem skole og forældre, både forhold, der er afhængige af, at der her er tale om voksende, udviklede mennesker, og almene spørgsmål om smitte.

II.

En højere skole har børnene omtrent fra 11.—18. år, i en tid, der er stærkt præget af skiftende vækst og udvikling. Børnenes vægt- og længdeforøgelse foregår ikke i en jævn bevægelse og ikke ens for drenge og piger. Mest vokser børn i deres første leveår. Derefter er der forholdsvis den største længdevækst for drenge fra 13. — 16. år, den største vægtforøgelse fra 13. — 17. år. Hos pigerne er længdevæksten størst fra 11.—13. år, vægtforøgelsen fra 12.—15. år. Pigerne kommer to år før end drengene ind i den store vækst, og den holder før op. Det viser sig her, at der er en forskel mellem kønnenes udvikling. Den giver sig også udtryk i, at det hos pigerne især er Kroppen, hos drengene især lemmerne, der bliver længere. Denne væksttid, der indleder børnenes overgang til at blive voksne mennesker, er legemligt en vanskelig tid, især for pigerne. Den falder jo helt inden for den lærde skoles år, der må tit tænkes derpå og tages hensyn dertil. Længdevækst af muskulaturen formindsker til at begynde med forholdet mellem dens omkreds og dens længde, den bliver mindre kraftig i sin virkning. Hvirvelsøjlen får i de samme år sin endelige form, der stilles særligt store krav til ryggens lange muskler, der holder kroppen. Der kan komme forskellig spænding på begge sider af ryggraden, det er i denne tid, at der er fare for krumme og skæve rygge.

Disse forhold kræver særligt hensyn både i skolestuen og ved legemsøvelser og i idræt. Det er ikke nok, at børnene får pladser i klassen efter syns- og hørevne; der må også sørges for, at de sidder ved de rigtige borde. Hvorledes disse i almindelighed er, sørger Skolen for; men den enkelte elev maa sidde netop ved det bord, der passer til hans størrelse. Øvede lærere vil let kunne se, om eleven hænger paa Bordet i armene ved skrivningen med opskudte skuldre, eller om det måske krummer sig over til højre side for at kunne lægge albuen

ned paa bordet; om eleven hænger paa bænken yderkant uden at kunne få nytte af rygstødet, eller om han er klempt inde imellem bordplade og rygstød. Man skal langt fra kræve, at eleverne time efter time skal sidde med stram og prøjsisk holdning; men læreren må være opmærksom på og må rette skæv eller krum stilling.

Der bør også ved gymnastik tages hensyn til, at eleverne er i udviklings- og overgangsalder, og til børnenes særlige legemsforhold i disse år. Den gymnastik, der er udmærket for unge mænd mellem 20 og 25, kan ikke uden videre anbefales for store drenge, og 15—17 års piger kan ikke det samme som deres 5—10 år ældre Kønsfæller. Det er i den henseende også især rygmuskulaturens stærke vækst, der må tages hensyn til. For drengene gælder vel ved gymnastik tre hovedkrav:

1. Smidighed må øves; endvidere
2. Holdning og bøjning, og
3. Åndedrætsøvelser med særligt hensyn til de lange strækmuskler. Vanskeligheden vil her være at individualisere.

I væksttiden må gymnastiklæreren vide, at nervesystemet er særlig modtageligt, mere end hos voksne. D. v. s. at automatiske øvelser, der kan udføres i samme bevægelsesbane, har en særlig værdi ved halv voksnes gymnastik. Hjerter og lunger er ikke i denne alder udviklede i forhold til det øvrige legeme. Derfor må der særligt advares mod langvarige hurtigløb. Funktionerne må sættes igang uden at overspændes.

Pigegymnastiken kræver en særlig varsomhed. Der bør huskes på, at for stærk uddannelse og udvikling af den vilkårlige muskulatur kun kan ske på tilsvarende bekostning af den uvilkaarlige muskulatur. Pigers gymnastik må først og fremmest søge at øve bug- og lændemuskler. — Gymnastik er naturligvis en udmærket afbrydelse af skolens siddende arbejde, endogså vel en nødvendig afbrydelse; man må blot ikke tro, at det er nogen hviletid for barnets hjerne. Den er en hjælp for den legemlige udvikling; den er, turde jeg sige, en råden bod på de mange timers stille-siddende; derfor er der også mange skolehygiejniskere, der siger, at den gymnastik er den værdifuldeste, der falder midt i den øvrige undervisning. Der har hævet sig røster for frikvartergymnastik, den vil jeg

nu langt fra anbefale -- frikvartererne skal vi ikke give slip på som fri kvarterer. Gymnastik er jo ikke den eneste form for god ungdomsbevægelse. Der er megen god idræt, der kan træde i stedet. Fodbold er nok det mest udbredte hos os; men bevægelsen ved denne sport — hvor god den end er — synes mig mindre værdifuld for voksende ungdom end f. eks. svømning, der, som De jo alle ved, læres på smukkeste måde her ved skolen. Derimod har skolen desværre endnu ingen robåde, og roning er måske endda den allerbedste øvelse for ånderdræt og for rygmuskulatur.

Med omtale af svømning kommer vi til spørgsmålet *badning*. Det er langt mere end et spørgsmål om renlighed. Brusebadet er sikkert ganske udmærket. Store halv voksne piger vilde jeg dog foretrække at lade få enkeltbade, hvor det kan indrettes — i menstruationstiden skal de naturligvis fritages helt for bad. Ellers bør fritagelse for bad, der jo her ved skolen praktisk knyttes til gymnastiken helst kun ske efter lægeattest; men en betingelse for, at badet kan blive godt og gavnligt, vil naturligvis altid være, at det gives under tilstrækkelig tilsyn og ledelse. Det må ikke i stedet for en hærkning og rensning blive en kilde til stadigt gentagne forkølelser. Der må ikke ske afklædning og påklædning i et koldt værelse, læreren må overvåge brusebadets varme, og der må gives rigelig tid til aftørring og påklædning. Der må ikke jappes med badet, selv om selve afbrusningen kan ske meget hurtigt. Badningen kan og må ledes således, at børnene deltager i den med glæde og ikke er bange for den.

Ved Siden af forkølelsen, der spiller en langt større rolle i nutids lægevidenskab, end den gjorde for bare få år siden — jeg skal om lidt tale nærmere om den —, er det de *s m i t s o m m e s y g d o m m e*, skolen må være bange for og søge at værne børnene imod.

Skolens forhold over for *smitte sygdom* er ordnet ved lov og ved ministerielle forordninger, som De hvert år ser i skolens årsskrift.

Endvidere er det i vor tids skole nødvendigt, at børnene får nogen vejledning med hensyn til fare for *ulykkestilfælde*. Svømningen har også i denne henseende sin store betydning. Jeg tænker på, at de må gøres

fortrolige med lærdselsregler og med farer, der opstår fra stærkstrømsanlæg, f. eks fra nedfaldne tråde.

III.

Selv om dette foredrag hedder „Skolehygiejne“, og dette emne i og for sig er mere end stort nok, må jeg tillade mig lempeligt og kort at udvide det med nogle bemærkninger til at omfatte dele af det emne, jeg hellere vilde kalde „skoleelevers hygiejne“. Der kan ikke trækkes noget skarpt skel her, og allermindst vil det være skarpt, når jeg først nævner skoleelevernes hjemmearbejde. Det afhænger dog af skolens krav. Den kræver ikke blot undervisnings-, men også forberedelsestid. Undervisningstiden med frikvartererne vil jeg ikke gå nærmere ind på — blot henlede forældrenes opmærksomhed på, at timers og frikvarterers længde og indbyrdes forhold ikke er lagt på må og få; men såvidt jeg overser sagen, ligger de her, netop som hygiejnikeren må ønske det. Hjemmearbejdernes omfang er naturligvis vanskeligere at overse fra skolen. Skolens arbejde må dog ikke gerne nå langt ud over normalarbejdsdagens timetal; $8\frac{1}{2}$ timers arbejde om dagen, 51 om ugen må være højeste mål.

Der må være tid for børnene til leg, først og fremmest må der være tid til søvn. Om vinteren trænger børn til mere søvn end om sommeren. Legemets varmforsyning kræver mest stofforbrug om vinteren. Af hensyn til sovetiden bør børn ikke have lov til at gå ud — i selskab, teater, biograf o. s. v. — om aftenen, undtagen når der følger en fridag efter, så de kan sove ud næste morgen.

Søvn nok, og så et ordentligt måltid om morgenen! Børnene skal så tidligt op, at der bliver tid til det. Skole og hjem er lige interesseret i, at børnene møder udhvilede og styrkede til at tage fat!

Til sidst er der kun et enkelt spørgsmål, jeg skal tillade mig at omtale. Det er forkølelser, der vel netop hos os spiller den største rolle. Alle vestslesvigs læger kender dette spørgsmåls betydning af erfaring. I statistiken giver det sig udtryk i, at Tønder amt i forhold til folkemængden har mere af den udprægede forkølelssygdom leddegigt end nogen anden del af vort land. Forkølelse

menes at opstå fra lokal afkøling — ad nerveveje, som ved børnenes snue, der optræder $\frac{1}{2}$ time efter ryggenes frysning eller ad blodets veje f. eks. bronchitis efter kolde fødder — stærkest ved særligt til forkølelse tilbøjelige børn. Den hyppigste grund er vel, at børnene har for småt fodtøj; det næst hyppigste, at børnene sidder i timevis med våde strømper. De nøgne knæ kan vel også give grund til mange forkølelser, til blæreforstyrrelser, hos større piger til blivende underlivsbesvær. Jeg tror, at det er farligt at lade børnene gå med bare knæ i vort klima. Overhovedet bør alle andre hensyn vige, når der er tale om at vogte børnenes sundhed for skade. At den bevares og værnes, vil altid være hovedbetingelsen for, at en skole ved sin undervisning kan give eleverne hjælp til ved kundskab og udvikling at nå frem til at blive gode, dygtige og værdifulde mennesker. Det er statsskolens, som det er alle andre gode skolars højeste mål.

Skolenævn og Forældremøder.

I September 1926 foretoges Nyvalg til Skolenævnet med det tidligere Skolenævn som Valgbestyrelse. Af Forældrekrædsen valgtes til Nævnsmedlemme: Købmand Andr. Petersen, Toldkontrollør Skrydstrup, Fru Skrumsager, Visby, og Forpagter H. Linnet, Store Tønde, og som Suppleanter: Apotheker Tøft, Overtoldbetjent Damgaard, Stationsforstander Andersen, Visby, og Fru Stationsforstander Jeppesen, Bylderup. Af Skoleraadet valgtes Lektor Langla og Lektor Egeberg-Jensen med Adjunkt Kondrup og Adjunkt Rosenkjær som Suppleanter.

Skolenævnsmøder er afholdt 24. 11. 1926, hvor man tiltraadte en Henvendelse fra Skolenævnene ved de 4 sønderjydske Skoler til Sønderjydsk Fond om Oprettelse af et Legatfond ved hver af de 4 Skoler. Dernæst 10. 2. 27: Rektor meddelte, at Sønderjydsk Fond havde udskudt Afgørelsen af denne Sag til Fondens endelige Afvikling, og man fastsatte derpaa Dagsorden for Forældremødet.

Forældremødet afholdtes den 24. 2. 1927. Amtslægen holdt det Foredrag, der er gengivet foran, og Adjunkt Kondrup indledede en Drøftelse om Hjemmehjælp. — Mødet var vel besøgt.

HEINRICH JOACHIM LANGLA.

1857--1927.

Da Lektor Langla søgte til Tønder i 1920, udtalte hans Chef ved Naumburgs kommunale Lyceum bl. a. følgende om ham (5. 7. 1920) . . . „Han har forstaaet i sin Undervisning at lade Eleverne drage Nytte af sin rige, af hele Kollegiet anerkendte Viden. Sine Embedspligter har han opfyldt samvittighedsfuldt og punktligt. Det voldte ham ingen Vanskelighed at holde Disciplin, da han forbandt Ro og Alvor med en saglig og retfærdig Bedømmelse af sine Elever“ . . . Og dette Vidnesbyrd i Forbindelse med hans Længsel efter sin Hjemegn førte til hans Ansættelse, og Tønder Statsskole takker ham for det Sindelag, der drog ham hjem i 1920, og for den Troskab og „Punktlighed“ hvormed han arbejdede her, saalænge hans Helbred tillod ham det.

En af hans nærmeste Venner, Adjunkt Kondrup, giver nedenfor en personlig Karakteristik af ham.

Med det nye Skoleaar 1927—28 savnes en kendt Skikkelse paa Tønder Statsskole, idet Lektor Langla afgik ved Døden paa Bispebjerg Hospital i København 23. April 1927.

En rig og paa mange Maader ejendommelig Personlighed er i ham gaaet bort. Udgaet af en blandet dansk-tysk Familie i et Gartnerhjem i Haderslev, hvis Latinskole han besøgte, var han som faa fra Hjem, Skole og senere Studier ved tyske Universiteter inde i de nationale Brydningers udviklede Forhold. 1864, Schleswig-Holsteinismen efter Krigen og Overgangen til preussisk Styre huskede han fra sine Skoleaar, og Tiden som Lærerkandidat ved Haderslev Latinskole og Feriebesøgene i Hjemmet i Studieaarene satte uudslettelige Spor i hans kritiske, gennemredelige Karakter. Ingen hernede var som han hjemme i Nordslesvigs indre Liv efter 1864. Hans Kendskab til Landsdelen, til Tankegang og Dialekt i Nordslesvig var enestaaende. Hans Studier, især af Dansk og Tysk, hans Afgangsfag fra Kiels Universitet, gjorde hans lagttagelser af sproglige Forhold ikke mindst i Tønder yderst interessante. Efter endt Studietid søgte han, da han ikke kunde opnaa Ansættelse i sin Hjemegn, som han saa ivrigt ønskede, pri-

vat Skolebeskæftigelse i Vesttyskland for til sidst at tage Ansættelse ved Domgymnasiet i Naumburg, hvor han opholdt sig til Genforeningen 1920. Stadige Rejser til og Ophold i København og Norge, — hans norskfødte Hustru overlever ham, — skaffede ham i Forbindelse med betydelige Mænd, især Sprogforskere. Men saa snart Genforeningen kom, meldte han sig for dog endelig engang at kunne bosætte sig i det elskede Nordslesvig, helst i Haderslev. 1920 ansattes han ved Tønder Statsskole, hvor han jo desværre kun fik Lov at virke kort og i de sidste Aar afbrudt af Sygdom.

Af Fremtræden beskeden og behersket gjorde han sig ikke gældende i den Grad, som hans betydelige Evner berettigede ham til. Ældre Elever vil mindes hans grundige Kundskaber i Sprog, især i Tysk, hvis Nuancer og Taleformer, ogsaa Dialekter, han mestrede som faa. Men først og fremmest vil Kolleger og Venner savne hans Erfaring, Redelighed, Pligtopfyldelse, hans Mandighed, hans Lune, som ret udfoldede sig, naar han i Venners Kredse fortalte sine Oplevelser fra sine forskellige Skoler. Han klagede aldrig, var altid ligevægtig, men yderst kritisk Dansk var han i Bund og Grund. I sin Ungdom havde han taget sit Parti og holdt fast gennem alle Omskiftelser med den Sejghed, der var ham egen, og han var lykkelig, da han 1920 kunde undervise i en dansk Skole. Men hans Danskhed var den stille, dybe Grund; den gav sig ikke Udslag i Taler eller Avisartikler, og dog var den varm som hos faa, saa han, der var pinlig retfærdig, til Tider kunde komme med Udfald, der ellers laa den stærkt ræsonnerende Mand fjærnt. Sine Venner var han trofast, og sjælden ridderlig al hans Færd. — Desværre forbød hans Beskedenhed ham at skrive sine Erindringer, der vilde have været en Guldgrube til Forstaaelse af Stemningen i Nordslesvig mellem 1864 og 1920; han var jo selv Virkeliggørelsen af en Side af Landsdelens Historie i de Aar.

R. K.

II

MEDDELELSER OM SKOLEAARET 1926—27.

1. Eksamen. Sommeren 1926.

Studentereksamen bestodes af 5 Elever med følgende Udfald:

Andreas Buch 6,22 (mg÷), Detlev Davidsen 6,56 (mg÷), Eduard Müller 7,09 (mg), Johannes Petersen 6,57 (mg÷), Anna Charlotte Schrøder 6,79 (mg).

Realeksamen af 29 Elever med følgende Udfald:

Alfred Brodersen 7,21 (mg<), Erna Bønning 6,82 (mg), Christian Christiansen 7,01 (mg), Bruno Christensen 5,07 (g), Otto Dethlefsen 6,36 (mg÷), Hansine Dideriksen 6,25 (mg÷), Andreas Feddersen 6,17 (mg÷), Ove Filskov 4,92 (g), Børge Gaardhøje 5,92 (g×), Jens Christian Hansen 7,06 (mg), Kjestine Hansen 5,24 (g), Christian Jensen 6,88 (mg), Ellen Roth Jeppesen 6,46 (mg÷), Frieda Kaden 6,81 (mg), Hans Kien 5,54 (g<), Frits Larsen 6,57 (mg÷), Peter Linnet 7,03 (mg), Otto Lorenzen 5,72 (g×), Frederik Lund 6,11 (mg÷), Bernd Mamsen 5,98 (g×), Elisabeth Mathiesen 6,13 (mg÷), Christian Meier 6,14 (mg÷), Anne Marie Petersen 7,57 (ug÷), Mette Petersen 6,92 (mg), Hans Posselt 6,49 (mg÷), Ejnar Sønnichsen 5,60 (g×), Frederik Sørensen 6,80 (mg), Carl Tønder 6,95 (mg), Niels Winther 6,95 (mg).

Mellemskoleeksamen af 31 Elever med følgende Udfald:

Elly Corneliussen 6,64 (mg÷), Svend Aage Enemark 6,96 (mg), Niels Fisker 6,76 (mg), Astrid Gjessing 7,11 (mg), Broder Grandt 6,70 (mg), Aage Jegind 7,21 (mg×), Anne Jepsen 7,15 (mg), Gunder Jepsen 7,23 (mg×), Peter Jørgensen 6,39 (mg÷), Ruth Kabell 5,92 (g<), Dora Linnet 6,58 (mg÷), Niels Meier 6,51 (mg÷), Thomas Olesen 7,07 (mg), Maren Schmidt 7,22 (mg<), Barbara v. Werthern 6,44 (mg÷), Anton Andersen 6,10 (mg÷), Jens Christian Bernsen 6,44 (mg÷), Hans Christian Damgaard 6,45 (mg÷), Esther Davidsen 7,29 (mg×), Knud Filskov 5,89 (g×), Kristian Haulrich 6,49 (mg÷), Magdalene Sofie Jensen 6,40 (mg÷), Karen Helene Kamp-Schiøth 6,33 (mg÷), Carl Vilhelm Olsen 5,74 (g·), Julie Posselt 6,55 (mg÷), Inger Johanne

Schrøder 7,47 (mg. <), Poul Schäfer 6,81 (mg), Anne Marie Skrumsager 6,96 (mg), Henning Skrydstrup 6,27 (mg ÷), Asmus Weibech 6,28 (mg ÷), og Jacob Winther 7,25 (mg. <).

Som **beskikkede Censorer** mødte ved Studentereksamen Adjunkt Thors og Lektor Paludan-Müller (Dansk Stil), Lektor H. M. Jensen og Lektor Skovgaard (Engelsk Stil), Lektor D. Petersen og Rektor Julius Nielsen (Tysk Stil), Lektor Pihl (Matematik), Lektor Kruuse (Naturfag), Adjunkt Fru Greve (Latin), Lektor Black (Fransk) og Lektor Sigtryggsson (Tysk).

Ved Realeksamen Skoleinspektør Eriksen og Lektor R. Knudsen (Dansk Stil), Frk. Gertrud Andersen og Rektor Willumsen (Skr. Matematik) og Lektor Kruuse (Naturhistorie).

Ved Mellemskoleeksamen Lektor Frk. Lassen (Dansk Stil), Rektor Christiansen (skr. Matematik), Lektor Pihl (Matematik) og Adjunkt Fru Greve (Latin).

2. Eleverne.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning (15. 5. 1926) var Skolens Elevantal 244, hvoraf 22 i Underklassen.

Efter bestaaet Studentereksamen udgik 5 Elever, efter bestaaet Realeksamen 28 Elever, og efter bestaaet Mellemskoleeksamen 6 Elever: Svend Aage Enemark, Anne Jepsen, Ruth Kabell, Barbara von Werthern, Hans Christian Damgaard og Julie Posselt. Desuden i Aarets Løb: af III G: Edel Albech, af I G: Peter Matthiesen og Karen Helene Kamp-Schiøth, af R: Knud Filskov, af 4b: Christian Marquardsen og Elisabeth Dinsen, af 3a: Aage Iversen, Sofie Jepsen, Kjerstine Jepsen, Ingeline Petersen, Uffe Andersen og Chresten Toft, af 3b: Marie Jochimsen, Magdalene Lassen, Knud Jørgensen og Ingeline Johannsen, af 2a: Caroline Dumstrei, Marie Nicolaisen, Henny Lorenzen, Elna Lund, Arthur Petersen, Chresten Lorenzen, Vilhelm Iversen, Valdemar Meier og Angelica v. Werthern, af 2b: Gudrun Petersen, af 1a: Børge Christensen og af 1b: Peter Nicolaisen, Andreas Jacobsen og Carl Thomsen. I Aarets Løb indmeldtes 33. Derefter er Skolens Elevantal (15. 5. 1927) 208. Hvor intet Hjemsted er angivet i Fortegnelsen, er dette Tønder.

Gymnasiet.

III G.

1. Willy Bønning, f. 31. 10. 1907 (Mejeribestyrelse B., Møgeltonder).
2. Christian Dyekjær, f. 21. 7. 1908 (Postkontrollør D.).

3. Johannes Hoffmeyer, f. 18. 5. 1909 (cand. pharm. H.)
4. Johannes Johannsen, f. 13. 3. 1909 (Snedkerm. Hans J. Bov)
5. John Johnsen, f. 25. 12. 1907 (Gaardejer J, Landeby),
6. Finn Kristiansen, f. 28. 4. 1909 (Lokomotivfører K.).
7. Holger Michelsen, f. 29. 4. 1908 (Bødker M., Møgeltønder)
8. Otto Petersen, f. 24. 4. 1908 (Gaardejer Fr. P., Aaspe.
9. Steffen Steffensen, f. 16. 12. 1908 (Købmand S.).
10. Knud Svendsen, f. 30. 7. 1909 (Amtsskolekonsulent S.)

II G.

1. Svend Atke, f. 28. 4. 1910 (Mellemkolelærer A.)
2. Johannes Boysen, f. 11. 4. 1910 (Murer B.'s Enke, Tinglev)
3. Erna Dylmer, f. 22. 5. 1909, (Tandtekniker D.).
4. Anne Elisa Erichsen, f. 15. 12. 1910, (Stationsmester E.).
5. Hans Friis, f. 27. 6. 1909, (Sognefoged F., Løgumgaard)
6. Holger Kjems, f. 11. 12. 1909, (Apoteker K., Løgumkloster)
7. Valborg Knudsen, f. 7. 9. 10. (Sognepræst K., Bylderup).
8. Adelbert Kristensen, f. 2. 5. 1909, (Skomagermester K., Bredebro).
9. Holger Pahun, f. 17. 11. 1908, (Gaardejer P., Fole).
10. Annelise Petersen, f. 25. 11. 1910 (Købmand Andreas P.)
11. Poul Schrøder, f. 10. 1. 1910 (Seminarie lærer S.).

I G.

1. Peter Bock, f. 18. 12. 1909, (Købmand B., Løgumkloster).
2. Astrid Gjessing, f. 27. 1. 1911, (Dommer G.).
3. Broder Grandt, f. 12. 10. 11, (Lærerinde Fru G.)
4. Peter Hostrup, f. 24. 4. 10. (Gaardejer H., Kløjning).
5. Aage Jegind, f. 18. 4. 1911 (Førstelærer J., Ellum).
6. Magdalene Sophie Jensen, f. 23. 3. 1911 (Apoteker J, Tinglev).
7. Ellen Roth Jeppesen, f. 14. 10. 1910 (Stationsforstander J, Bylderup)
8. Gunder Jepsen, f. 26. 5. 1911 (Gaardejer Anton J.'s Enke, Rørkær).
9. Thomas Olesen, f. 6. 1. 1911 (Gaardejer O., Overby).
10. Inger Johanne Schrøder, f. 19. 11. 1911 (Søster til Nr. 11 i II G).

Realklassen.

1. Anton Andersen, f. 24. 3. 1910 (Banenæstformand A., Borg)
2. Jens Chr. Bernsen, f. 6. 11. 1909 (Overportør B., Visby)
3. Elly Corneliussen, f. 10. 4. 1911 (Overofficiant C.).

4. Ester Davidsen, f. 28. 3. 11. (Godsinspektør D.).
5. Niels Fisker, f. 5. 1. 1911 (Statsbetjent F.).
6. Christian Haulrich, f. 14. 1. 1910 (Ardejdsmænd H., Visby).
7. Peter Jørgensen, f. 28. 7. 1910, Gaardejer J., Fogderup).
8. Dora Linnet, f. 15. 11. 1911, (Forpagter L., Store Tønde).
9. Niels Meier, f. 30. 11. 1909 (Automobilhandler M.).
10. Carl Vilhelm Olsen, f. 29. 11. 1911 (Lokomotivfyrbøder O., Tinglev).
11. Poul Schäfer, f. 8. 5. 1911 (Fourageh. S.).
12. Maren Schmidt, f. 8. 1. 11 (Handelsmand S.).
13. Anne Marie Skrumsager, f. 6. 12. 10 (Gaardejer S., Visby Hedegaard).
14. Henning Skrydstrup, f. 27. 3. 11. (Toldkontrollør S.).
15. Asmus Weibech, f. 6. 2. 10 (Tømmerhandler W., Tinglev).
16. Jacob Winther, f. 17. 5. 11. (Købmand W., Bredebro).

Mellemskolen.

4. M. A.

1. Johan Andersen, f. 26. 10. 1911 (Gaardejer A., Sølstedgaard).
2. Andreas Andresen, f. 11. 12. 1910, (Stationsmest. A., Møgeltønder).
3. Elin Appel, f. 5. 3. 13. (Domæneforpagter Erik A., Ellehus).
4. Ane Marie Eskildsen, f. 19. 10. 1911, (Seminarlærer E.).
5. Karoline Hattesen, f. 21. 12. 1912 (Togbetjent Sørensen).
6. Harald Jensen, f. 9. 4. 1912 (Broder til Nr. 6 i I. G).
7. Margrethe Jensen, f. 3. 12. 1911 (Arbejdsmænd J.).
8. Edith Jørgensen, f. 5. 7. 1912 (Overofficiant J.).
9. Martin Jørgensen, f. 3. 1. 1912 (Pastor J., Rømmø).
10. Hans Korsgaard, f. 15. 4. 1910 (Gaardejer K., Jejsing).
11. Andreas Kien, f. 14. 8. 1912 (Husmand K., Rørkær).
12. Poul Larsen, f. 2. 3. 1911 (Vagtmester Larsen).
13. Klaudiv Lassen, f. 28. 1. 1912 (Gaardejer L., Rørkær).
14. Johannes Michelsen, f. 17. 12. 1912 (Enkefru M.).
15. Elvig Nielsen, f. 30. 9. 1911 (Arbejdsmænd N., Møgeltønder).
16. Andreas Petersen, f. 4. 8. 1911 (Gaardejer P.'s Enke, Møgeltønder).
17. Johan Petersen, f. 1. 3. 1912 (Førstelærer P., Møgeltønder).
18. Christiane Posselt, f. 18. 5. 1912 (Gaardejer P., Sydfeldt).
19. Kaj Posselt, f. 24. 7. 1912 (Gaardejer P., Møgeltønder).
20. Frieda Rickers, f. 1. 6. 1912 (Pastor R.'s Enke).
21. Torkil Skrydstrup, f. 30. 11. 1912 (Broder til Nr. 14 i R.).
22. Rigmor Søe, f. 10. 1. 1912 (Tømrer S.).

4. M. B.

1. Margrete Bernsen, f. 27. 11. 1912 (Søster til Nr. 2 i R).
2. Knud Christensen, f. 18. 12. 1911 (Førstelærer C., Burkal).
3. Tove Ingelev Christensen, f. 21. 9. 1912 (Biografejer C.).
4. Carl Dähnert, f. 27. 5. 1911 (Statsbetjent D.).
5. Anna Hansen, f. 8. 3. 1912 (Sadelm. H., Løgumkloster)
6. Sophie Horst, f. 26. 10. 1912 (Entreprenør H.).
7. Tage Isenbecker, f. 21. 9. 1911 (Overportør I., Møgeltønder)
8. Ingrid Kjems, f. 25. 8. 1911 (Søster til Nr. 6 i II G.).
9. Goti Meier, f. 17. 2. 1911 (Søster til Nr. 9 i R.)
10. Peter Møller, f. 21. 3. 1912 (Lærer M., Hostrup).
11. Rigmor Nielsen, f. 6. 2. 1911 (Sognepræst N., Ravsted).
12. Christian Outzen, f. 2. 4. 1912 (Snedkermester O.)
13. Christine Pedersen, f. 7. 4. 1911 (Enkefru P.)
14. Alfred Petersen, f. 2. 7. 1912 (Købmand P., Løgumkloster)
15. Dora Petersen, f. 5. 6. 1912 (Gaardejer P., Solderup).
16. Else Petersen, f. 8. 5. 1912 (Overportør P.).
17. Oluf Schwartz, f. 28. 11. 1911 (Sognepræst S., Burkal).
18. Christian Carl Thaysen, f. 18. 12. 1911 (Gæstgiver T., Løgumkloster).
19. Jens Weiss, f. 10. 6. 1911 (Mejerist W.'s Enke, Daler)

3. M. A.

1. Andreas Brink, f. 1. 4. 1913 (Gaardejer B.'s Enke, Rørkær)
2. Svend Christensen, f. 26. 4. 1913 (Gaardejer C., Solskov)
3. Werner Christensen, f. 17. 7. 11 (Postbud C., Møgeltønder)
4. Helga Davidsen, f. 31. 3. 1913 (Søster til Nr. 4 i R.)
5. Elise Drehn, f. 14. 4. 1913 (Møller Damgaard, Visby)
6. Walther Dähnert, f. 12. 3. 1913 (Broder til Nr. 4 i 4. B.)
7. Mette Enemark, f. 28. 4. 1913 (Bygmester I. E., Døstrup).
8. Adolf Friedrichsen, f. 7. 4. 1913 (Gaardejer F. Rørkær).
9. Detlev Keller Hansen, f. 8. 10. 1911 (Gaardejer H.'s Enke Døstrup.)
10. Jacob Hansen, f. 28. 4. 1913 (Urmager H., Møgeltønder).
11. Hans Otto Harch, f. 2. 7. 1912 (Politimester H., Frederiksv)
12. Theodor Henningsen, f. 24. 10. 1911 (Gaardejer J., Jejsing)
13. Heinrich Iversen, f. 1. 7. 1913 (Landmand I., Lendemark).
14. Ingeborg Knochenhauer, f. 26. 12. 1912 (Kaptejn K's Enke Højer).
15. Søren Lehmann, f. 4. 9. 1912 (Overtoldbetjent L., Sød).
16. Svend Linnet, f. 9. 4. 1913 (Forpagter L.'s Enke, Jejsing)
17. Agathe Michelsen, f. 30. 6. 1913 (Søster til Nr. 14 i 4 M. A.)

- 18 Karl Ditlev Rossen, f. 19. 3. 1913 (Bankdirektør R.)
19. Jørgen Svane, f. 5. 8. 1913 (Lærer S., Østerby).
20. Sigfred Sørensen, f. 30. 8. 1913 (Købmand S.)
21. Jørgen Thorsen, f. 3. 5. 1913 (Byrådssekretær T.).

3. M. B.

1. Maren Beck, f. 8. 7. 1912 (afd. Gaardejer B., Skærbæk).
2. Rigmor Damgaard, f. 25. 3. 1912 (Overtoldbetjent D.)
3. Kaj Elving, f. 3. 12. 1912 (Baptistpræst E., Bylderup).
4. Ester Hansen, f. 21. 3. 1913 (Overbetjent H.)
5. Lisbeth Hoffmeyer, f. 18. 2. 1913 (Søster til Nr. 3 i III G.)
6. Peter Jeppesen, f. 26. 1. 1913 (Malerm. J. Løgumkloster.)
7. Poul Roth Jeppesen, f. 11. 5. 1913 (Broder til Nr. 7 i I. G.)
8. Walter Johannsen, f. 28. 8. 1913 (Malermester J., Højer).
9. Alfred Nissen, f. 30. 10. 1912 (Gaardejer N., Hjørsted).
10. Jacob Nissen, f. 28. 4. 1913 (Snedker N.'s Enke, Visby).
11. Alfred Petersen, f. 15. 6. 1912 (Banearbejd. P., Svanstrup)
12. Hans Petersen, f. 26. 9. 1912 (Gaardejer P., Emmerske).
13. Jørgen Schultz, f. 7. 8. 1912 (Fabrikant S.)
14. Carl Tønder, f. 10. 9. 1912 (Malermester T.).
15. Carmen Wilmar, f. 23. 10. 1912 (Lokomotivfører W.).
16. Jørgen Vognsen, f. 17. 7. 1913 (Politifuldmægtig V.)

2. M. A.

1. Ellen Brink, f. 9. 6. 1914 (Søster til Nr. 1 i 3. M. A.)
2. Aase Damgaard, f. 25. 3. 1914 (Søster til Nr. 2 i 3. M. B.)
3. Annelise Detleffsen, f. 26. 12. 1913 (Gaardejer D., Østerby).
4. Edith Horst, f. 19. 10. 1913 (Søster til Nr. 6 i 4. M. B.)
5. Hans Kühne, f. 5. 10. 1913 (Dyrlæge K., Løgumkloster).
6. Johanne Lund, f. 13. 9. 1913 (Stationsforst. L., Bredebro).
7. Emma Meier, f. 9. 7. 1913 (Søster til Nr. 9 i R., Nr. 9 i 4 M. B.).
8. Grethe Mosbech, f. 7. 8. 1914 (Amtslandinspektør M.)
9. Arne Buch Nielsen, f. 23. 4. 1914 (Direktør N.).
10. Helga Petersen, f. 23. 3. 1914 (Gaardejer Kr. P., Rørkær)
11. Karl Petersen, f. 15. 9. 1913 (Broder til Nr. 10 i II G.).
12. Christian Paulsen, f. 29. 6. 1914 (Gaardejer P., Ellum).
13. Erwin Schwartz, f. 29. 11. 1913 (Broder til Nr. 17 i 4 M. B.)
14. Grethe Skrydstrup, f. 15. 11. 1914 (Søster til Nr. 14 i R. Nr. 21 i 4 M. A.).
15. Hans Iver Toft, f. 12. 12. 1913 (Apotheker T.).
16. Inge Tofte, f. 3. 6. 1913 (Bankdirektør T.).
17. Willy Peyn, f. 14. 2. 1914 (Postbud P., Løgumkloster).

2. M. B

1. Helene Andresen, f. 30. 11. 1913 (Toldbetjent A.).
2. Martha Bötieführ, f. 4. 9. 1913 (Grundbogsfører B.).
3. Gunder Eskildsen, f. 23. 10. 1913 (Søster til Nr. 4 i 4. M. A.)
4. Arnold Gregersen, f. 29. 9. 1913 (Malerm. G., Møgeltønder).
5. Andreas Hansen, f. 19. 3. 1913 (Postbud H.s Enke, Østerby).
6. Dagny Hansen, f. 27. 5. 1914 (Søster til Nr. 4 i 3 M. B.)
7. Inger Iversen, f. 7. 10. 1913 (Forpagter I, Rosinfeldt).
8. Peter Iversen, f. 23. 5. 1914 (Landmand I., Bønderby).
9. Thyra Jessen, f. 28. 6. 1913 (Toldfunktionær I.).
10. Hans Lauridsen, f. 13. 7. 1912 (Vejmand L., Aaspe.)
11. Anne Helene Lund, f. 23. 1. 1914 (Ejendomshandler L.).
12. August Martinesen, f. 10. 11. 1912 (Fru Sofie Andersen, Rørkær.)
13. Andreas Nielsen, f. 10. 1. 1913 (Bygmester N., Døstrup)
14. Inge Nielsen, f. 5. 9. 1913 (Dyrlæge N.).
15. Andreas Nørregaard, f. 2. 10. 1912 (Rentier N., Dregsted).
16. Marius Petersen, f. 30. 7. 1914 (Broder til Nr. 11 i 3 M. B.),
17. Christian Posselt, f. 16. 5. 1914 (Broder til Nr. 19 i 4 A.).
18. Margrethe Schrøder, f. 21. 1. 1914 (Søster til Nr. 11 i II G. og 10 i I. G.).
19. Ove Stæhr, f. 20. 12. 1913 (Trafikkontrollør S., Tinglev).
20. Erika Sørensen, f. 3. 12. 1913 (Lærer S., Møgeltønder).

I. M. A

1. Kirsten Andersen, f. 12. 7. 1915 (Stationsforst. A., Visby).
2. Sv. Aage Andersen, f. 5. 5. 1915 (Broder til Nr. 1 i R.).
3. Peter Barsøe, f. 28. 8. 14 (Cigarhandler B.).
4. Inge Bötieführ, f. 21. 9. 1914 (Søster til Nr. 2 i 2. M. B.).
5. Ellen Davidsen, f. 8. 2. 1915 (Søster til Nr. 4 i R. og Nr. 4 i 3 M. A.)
6. Otto Drehn, f. 15. 4. 1915 (Broder til Nr. 5 i 3. M. A.).
7. Kai Felber, f. 16. 4. 1915 (Maskinpasser F.).
8. Else Harboe, f. 8. 6. 1914 (Sognepræst H., Emmerlev).
9. Anthonie Knochenhauer, f. 31. 3. 1914 (Søster til Nr. 14 i 3. M. A.).
10. Karen Linnet, f. 24. 10. 1914 (Søster til Nr. 8 i R.).
11. Kristine Linnet, f. 24. 6. 1915 (Søster til Nr. 16 i 3. M. A.).
12. Walter Lorenzen, f. 21. 2. 1915 (Arrestforvarer L.).
13. Berthe Lund, f. 23. 3. 1915 (Søster til Nr. 6 i 2. M. A.).
14. Inger Margrethe Nielsen, f. 20. 8. 1914 (Søster til Nr. 11 i 4. M. B.).

15. Folmer Nourup, f. 19. 8. 1915 (Overlærer N.).
16. Helmer Olsen, f. 10. 12. 1914 (Lokomotivfører O.)
17. Hans Posselt, f. 2. 9. 1914 (Broder til Nr. 18 i 4. M. A)
18. Chresten Rasch, f. 26. 10. 1914 (Rentier R.).
19. Grethe Rasmussen, f. 4. 8. 1914 (Tømrmester R.)
20. Grethe Reinau, f. 19. 3. 1915 (Dommerfuldmægtig R.)
21. Mads Storch, f. 5. 4. 1913 (Landmand S, Østerby).
22. Gerda Sørensen, f. 22. 3. 1914 (Lokomotivfører S.).
23. Gert Lausten Thomsen, f. 29. 12. 1914 (Amtslæge L. Th.).

I. M. B.

1. Bodil Appel, f. 21. 7. 1915 (Søster til Nr. 3 i 4 M. A.).
2. Ellen Atke, f. 1. 12. 1914 (Søster til Nr. 1 i II. G.).
3. Alfred Bertelsen, f. 15. 1. 1914 (Politibetjent B., Sæd).
4. Bernth Anker Bødtker, f. 18. 10. 1914 (Slagteridirektør B.).
5. Christian Christiansen, f. 24. 12. 1914 (Gaardejer C., St. Emmerske).
6. Anne Marie Danielsen, f. 22. 3. 1914 (Gaardejer D., Gerup).
7. Käthe Dylmer, f. 29. 9. 1914 (Søster til Nr. 3 i II G.).
8. Laurentia Fisker, f. 12. 2. 1915 (Søster til Nr. 5 i R.).
9. Grethe Gjerlev, f. 14. 8. 1914 (Trafikassistent G.).
10. Karl Erik Gjerlev, f. 4. 11. 1915 (Broder til Nr. 9).
11. Hans Hansen, f. 26. 4. 1915 (Kreaturhandler H., Vinum).
12. Leif Welin Hanseu, f. 3. 2. 1916 (Officiant Bøsssemager H.).
13. Nicoline Høeg, f. 21. 11. 1914 (Postbud H., Døstrup).
14. Anna Christensen, f. 26. 1. 1913 (Enkefru K.).
15. Eleonore Møller, f. 3. 6. 1915 (Gartner M., Højer).
16. Ellen Nielsen, f. 19. 2. 1914 (Godsekspeditor N.).
17. Georg Nissen, f. 11. 12. 1915 (pens. Sognepræst N.).
18. Jens Carl Rasch, f. 5. 5. 1913 (Togfører R.).
19. Karen Rossen, f. 1. 8. 1914 (Vognmand R., Jejsing).
20. Louise Skrumsager, f. 2. 8. 1914 (Søster til Nr. 13 i R.).
21. Kristian Schmidt, f. 6. 7. 1914 (Købmand S.).
22. Marie Tonnesen, f. 7. 5. 1914 (Maler T.).
23. Eilif Wilmar, f. 7. 6. 1915 (Broder til Nr. 15 i 3. M, B.)

3. Lærere.

Fag- og Timefordelingen.

Rektor West: Fransk I. G., Latin III G., Historie	
II. G., R Oltidskundskab III. G., II. G.	14 Timer
Lektor Langla: Tysk III. G., R, 4b, 1a, Fransk III	
G., Geografi 1a.	23 Timer

Lektor Kjørboe: Engelsk III. G., I. G., 2b, Fransk II. G., R., Latin I. G.	28 Timer
Lektor Egeberg-Jensen: Religion 4a, Dansk III G. I. G., 3a., Engelsk 4a, 2a, Historie I. G., 4a. . .	27 Timer
Adjunkt Kondrup: Religion III. G., II. G., I. G., R 4b, Dansk R., 1a., Latin II. G., 4 M., Oltidskudskab I. G., Tegning i Mellemkolen	35 Timer
Adjunkt Fru Højlund-Kondrup: Dansk 2a, Tysk 1b. Historie 3a, 1a, Religion 3a, 3b.	18 Timer
Adjunkt Rosenkjær: Gymnastik III. G., II G., I. G., R.; 4M, 3M, 2M, Matematik R., 1a, 1b	33 Timer
Adjunkt Pedersen: Dansk II. G., 4a, 2b. Engeisk 4b, 3b, Tysk 3b, 2b, Historie 1b, Skr. Arbejder 3ab, Dr., Inspektion 4ab (Ikke-Latinere), 3ab Dr..	34 Timer
Adjunkt Sieverts: Religion 2a, 2b, 1a, 1b, Dansk 4b Historie III G., 4b, 3b, 2b, 2a. Skrivning 3ab, Dr., 1ab, Dr.	29 Timer
Adjunkt Larsen: Gymnastik 4 M., 1 M., Dansk 3b, 1b, Engelsk II. G., R., 3a.	31 Timer
Adjunkt Frk. Ege: Naturhistorie R., 4a, 4b, 3b, 2a, 2b, 1b, Naturkundskab III. G., II. G., I. G., Naturlære 4b, Geografi R., 3b, 1b.	28 Timer
kst Adjunkt Dr. Frk. Smith: Matematik III G., II G., I. G., 3b, 2a, 2b, Fysik 2a, 2b, 1b	28 Timer
Timelærer Dr. Arndt: Tysk II. G., I. G., 4a, 3a, 2a Geografi 4a, 4b, 3a, 2a, 2b.	27 Timer
Mellemskolelærer Atke: Matematik 4a, 4b, 3a, Fysik R. 4a, 3a, 3b, 1a, Skrivning 4ab, Dr., Sanginspektion	32 Timer
Mellemskolelærerinde Fru Otterstrøm: Naturhistorie 3a, 1a. Skrivning 1ab, Pi., Gymnastik i hele Skolen	30 Timer
Timelærer, Seminarielærer Emborg: Sang i alle Kl.	7 Timer
Timelærerinde Fru Arndt: Tysk 1b, Skrivning 4ab, Pi., 3ab, Pi., 2ab, Dr., 2ab, Pi.	6 Timer
Inspektrice for Pigerne: Fru Otterstrøm.	
Inspektør paa Legepladsen: Adjunkt Rosenkjær.	
Inspektør paa Gangene: Adjunkt Kondrup.	
Inspektion i øvrigt: Lektor Egeberg-Jensen og Adjunkt Rosenkjær.	
Regnskabsfører: Lærer Atke.	
Bibliothekar: Lektor Egeberg-Jensen.	

Ved det nye Skoleaars Begyndelse forelaa der Sygemelding fra Lektor Langla, og der bevilgedes ham derfor en Orlov; men desværre maatte denne forlænges og tilsidst paa ubestemt Tid. Hans Arbejde har derfor hele Skoleaaret været besørget af Vikar, idet Faglærerinde Frk. Zerlang har læst alle hans Timer undtagen Geografi i 1a, der overtoges af Adjunkt Frk. Ege.

Skema over Fag- og Timefordelingen.

Fag	III. G.	II. G.	I. G.	R.	4. M. a.	4 M. b.	3. M. a.	3. M. b.	2. M. a.	2. M. b.	1. M. a.	1. M. b.	Sum
Religion	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	18
Dansk	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	5	5	52
Engelsk	5	5	5	5	4	4	4	4	5	5			46
Tysk	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	6	6	46
Fransk	4	4	4	5									17
Latin	3	4	4		4*	4*							15
Oldtidskundsk	1	1	1										3
Historie	4	3	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	32
Geografi				2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Naturkundsk. .	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Naturhistorie .													
Naturlære . . .				2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Regning og Matematik . .	2	2	2	5	7	7	6	6	5	5	4	4	55
Skrivning . . .					1	1	1	1	1	1	2	2	10
Tegning					1	1	1	1	2	2	2	2	12
Sang	2	2	2				Dr.1 Pi. 2	Dr.1 Pi. 2	2	2	2	2	18
Gymnastik . . .	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	48
Ialt ugentl. T.	36	36	36	36	34	34	Dr. 35 Pi. 36	Dr. 35 Pi. 36	36	36	36	36	

*) De 4 Latintimer i 4. M. a. og b. er taget med 1 Time fra hvert af Fagene: Dansk, Matematik, Tegning og Skrivning.

Timer til Pigernes Haandarbejde er taget fra Gymnastiktimerne.

Sangtimer for 3ab. Dr. har med Undervisningsinspektiøns Tilladelse i dette Skoleaar været anvendt til skriftlige Arbejder. For udenbys Elever af 4 ab har der været to ugentlige Lektuelæsnings timer, for Drengene af 3 ab 1, alle under en Lærers Tilsyn.

Undervisningen har været fælles i følgende Timer: Gymnastik: III. G. og II. G., R. og I. G., 4a og b, 3a og b, 2a og b, 1a og b., Sang I., II., III., G. (1 Time), 3a og b Pi (1 Time), 2a og b Dr. (1 Time), 2a og b Pi. (1 Time), III. G., II. G., I. G., 3a og b. Pi., 2a og b, 1a og b (1 Time Fællessang). Skrivning 3a og b Dr., 3a og b Pi., 2a og b Dr., 2a og b Pi., 1a og b Dr., 1a og b Pi., Latin 4a og b.

4. Undervisningen i de enkelte Fag.

Mellemskolen.

Dansk.

1. M. A. (Kondrup). Af Clausen og Hansen: Dansk Læsebog I.: Udvalgte Stykker. Digte udenad: S. 73—75. 160—161, 165—166. Af Bæk: 50 §§: De fleste Sætningsled; Subst., Adj., Artiklen og de fleste Pronominer. Diktat og skriftlige Øvelser efter Smith og Lange: Skriftlig Dansk Hæfte IV. Desuden Genfortællinger. Fri Stil prøvet adskillige Gange. — Een Stil om Ugen.

1. M. B. (Larsen) Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemskolen I. Enkelte Digte er lært udenad, og Smith og Lange: Skriftlig Dansk IV. Hæfte er benyttet til skriftlige Øvelser. Ugentlig Stil.

2. M. A. (Fru Kondrup). Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemskolen II er benyttet til Læseøvelser, Genfortælling, Ordforklaring og Analyse. Smith og Lange: Skriftlig Dansk IV. Hæfte Nr. 22 er brugt til mundtlige og skriftlige Øvelser. Diktat og Hjemmestil hver anden Uge. For Klassen er læst Ingemann: Christen Blocks Ungdomsstreger, Hauch: Søstrene paa Kinnekullen og Stykker af Oehlenschläger: Aladdin.

2. M. B. (Pedersen). Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemskolen II. Grammatik i et Omfang svarende til Bæks 50 Paragraffer. En Del Digte er lært udenad og Oehlenschläger: Den lille Hyrdedreng, Hauch: Søstrene paa Kinnekullen og et omfattende Uddrag af H. C. Andersens Eventyr er læst i Klassen.

3. M. A. (Egeberg-Jensen) 25 Sider Svensk efter Falbe-Hansen og Keller. 80 Sider efter Clausen og Hansens Læsebog III. Smith og Lange: Skriftlig Dansk Hæfte VI. En Stil (Fristil eller Genfortælling) om Ugen. Læst for

Klassen Gunløgs Saga, Hærmændene paa Helgeland samt Fortællinger af Goldschmidt og Ingemann.

3. M. B. (Larsen) Clausen og Hansens Læsebog, III, 67 Sider. Svensk efter Falbe-Hansen og Keller Skriftlige Øvelser og Stile efter Smith og Lange: Skriftlig Dansk, Hæfte VI. Klassen har læst Aladdin og Genboerne, og oplæst for Klassen er flg : Hærmændene paa Helgeland, En Landsbydegns Dagbog.

4. M. A (Pedersen) Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen III, 40—42; 76—89; 114—125; 159—177; 204—258; 261—276; 278—284. Oehlen-schlæger: Aladdin i Udvalg. Drachmann: Der var engang. Goldschmidt: Maser. Et omfattende Udvalg af H. C. Andersens Eventyr og Blichers Noveller læst i Klassen.

4. M. B. (Sieverts) I. Hovedværker Steen Steensen Blicher: Røverstuen; H. C. Hostrup: Eventyr paa Fodrejse. II. C. C. Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemkolen III. Poesi S. 177—179, S. 107—110, S. 200—204, S. 166, S. 40—42 Prosa S. 67—89, S. 178—189, S. 201—203, S. 283—288. III. Svensk. Ida Falbe-Hansen og Keller: Læsebog for Mellemkolen S. 28—43, S. 109—120, 120—122. Alle Elever har i Aarets Løb holdt flere Foredrag over Emner fra den læste Litteratur. IV Genfortællinger og Fristile.

Religion.

1. M. A. (Sieverts) J. M. Hertz: Bibelhistorie for Mellemkolen: Forfra til Rigets Deling S 52. Endvidere Grundtvigs bibelhistoriske Sange i Tilslutning til Stoffet. Billeder førevist fra G. Dorés Billedbibel og Skovgaard fra Viborg Domkirke.

1. M. B. (Sieverts). Som 1 M. A.

2. M. A. (Sieverts) J. M. Hertz: Bibelhistorie for Mellemkolen fra Rigets Deling og til Jesu Lignelser (Side 52—98). Endvidere flere bibelhistoriske Sange og Salmer. Billeder fra G. Dorés Billedbibel og J. Skovgaard fra Viborg Domkirke

2. M. B (Sieverts) Som 2. M. A.

3. M. A. (Fru Kondrup) J. M. Hertz: Bibelhistorier for Mellemkolen med Benyttelse af Lehmann og Pedersens Bibelbog: Fra Bjergprædikenen til Apostlenes Geringer, Trosbekendelsen gennemgaaet. Gennemgaaet en

Skildring af Thomas Barnardos Liv og Virksomhed. Lært nogle Salmer udenad.

3. M. B. (Fru Kondrup) Som i 3. M. A.

4. M. A. (Egeberg-Jensen) Læst efter Lehmann og Pedersens Bibelbog: Apostlenes Gerninger fra Kap. 13 og ud, Filippenserbrevet og Jakobs Brev. En kort Oversigt over den ydre Mission i Nutiden.

4. M. B (Kondrup) Efter Lehmann og Pedersen: Bibelbog: Apostlenes Gerninger og en kort Gennemgang af Ny Testaments Skrifter. Trosbekendelsen og et Udvalg af Salmer. En Del af Oldtidens Kirkehist.

Engelsk.

2. M. A. (Egeberg-Jensen) Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog og sammes Engelske Lærebog til Stk. 60

2. M. B. (Kiørboe) Som 2. M. A.

3. M. A. (Larsen) Jespersen og Sarauw: Engelsk Lærebog S 86—93, 95—97, 100—109, 113—121, Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, S 1—3., 4—6, 21—25, 28—30, 34, 36—49. Jacobsen: Engelske Stiløvelser i. Mellemskolen, Stk. 50—140.

3. M. B. (Pedersen) Jespersen: Engelske Læsestykker S. 21—30, 36—40, 41—42, 44—49. Engelsk Lærebog S. 104—108, 113—121. Jacobsen: Engelske Stiløvelser for Mellemskolen S 10—27. Lunds Grammatik. 1 Stil om Ugen.

4. M. A. (Egeberg-Jensen) Otto Jespersen: Engelske Læsestykker. Stk. 125—155, 187—199, 214—263, 267—297, 301—327. Extemporallæsning efter samme Bog samt efter Macmillan's New Globe Readers, Book IV. Lunds Grammatik. Nanckes Stiløvelser Stk. 14 og Bogen ud

4. M. B. (Pedersen) Jespersen: Engelske Læsestykker S. 36—40, 44—57, 62—65, 68—79, 92—99, 104—123 Ekstempore 151—160 desuden Ekstemporal efter C. Macmillan's: New Globe Readers Book IV. Lunds Grammatik. Jacobsen: Stiløvelser.

Tysk.

1. M. A. (Frk. Zerlang) H. Reincke: Tysk Begynderbog i Mellemskolen, Side 4—78, J. Kaper. Tyske Stiløvelser for Begyndere, Stk. 1—35 Grammatik svarende til de ovennævnte Stiløvelser (efter Kaper).

1 M. B. (Fru Kondrup og Fru Arndt). H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen. S. 4—78. Kaper. Tyske Stiløvelser for Begyndere, Stk 1—35. Grammatik svarende til de læste Stiløvelser. Nogle smaa tyske Fortællinger læst, oversat og genfortalt uden grammatikalsk Pensum. Lært nogle tyske Sange med Ord og Melodi og 2 Vægbilleder gennemgaaet.

2. M. A. (Arndt) Hauff, Die Karawane. — De stærke Verber efter Kapers Grammatik og Stiløvelser. — Taleøvelser efter Vægbilleder. — Eløvforedrag. — Klassestile.

2. M. B. (Pedersen) H. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen, S. 92—122, 200—213. Efter Kapers Grammatik og Stiløvelser er gennemgaaet: Pronominer, Adverber og de stærke Verber Stil hver Uge.

3. M. A. (Arndt) Hauff, Das Wirtshaus im Spessart. Egth, Der blinde Passagier. De sammensatte Verber efter Kapers Grammatik og Stiløvelser. Taleøvelser, Diktat, Elevforedrag, Klassestile.

3. M. B. (Pedersen) H. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen S 63—70, 77—92, 121—133, 200—213, I Grammatik er I og II Ms. Pensum repeteret efter Kapers Grammatik og Stiløvelser. Stil hver Uge.

4. M. A. (Arndt) Keller, Kleider machen Leute, Kotzebue, Die deutschen Kleinstädter Schiller, Die Jungfrau von Orleans, Digte af Schiller, Storm, Uhland Fontane, Eichendorff, Münchhausen efter Kluge, Auswahl deutscher Gedichte. Grammatiske Repetitioner, Taleøvelser, Klassestile

4. M. B. (Frk. Zerlang) H. Reincke: Tysk Læsebog for Mellemskolen, S. 122—186, 200—213, 218—229. Kaper: Tyske Stiløvelser for Begyndere, S. 48—86 Grammatik efter J. Kaper

Historie.

1. M. A. (Fru Kondrup) Ludvig Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen. Læst Oldtiden Billeder er vist i Klassen, og enkelte historiske Skildringer fra Nordahl Rolfsens Verdenshistorie gennemgaaet

1. M. B (Pedersen) Ludvig Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen Læst S 1—121. Rep' 1—110.

2. M. A. (Sieverts) Schmidt: Lærebog for Mellemskolen I fra Norden i den hedenske Tid og Bogen ud Mange Billeder forevist.

2. M. B. (Sieverts) Samme Bog fra Striden mellem Kejser og Pave og Bogen ud. Mange Billeder forevist

3. M. A. (Fru Kondrup) Ludvig Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemkolen II. Læst fra Side 1—114. (Reformationen til Revolutionen) Hovedtrækkene af Oldtidens Historie repeteret. Enkelte Begivenheder og Personer behandlet mere indgaaende ved Elevers Selvarbejde og Fremstilling af det læste Stof

3. M. B. (Sieverts) Samme Bog II forfra til den franske Revolution. Eleverne har set Billedet, og en Del har holdt Foredrag. Tønder Kirke forevist.

4. M. A. (Egeberg-Jensen) Schmidt: Lærebog for Mellemkolen II, fra den franske Revolution og Bogen ud

4. M. B. (Sieverts) Som 4. M. A.

Geografi.

1. M. A. (Frk Ege) Geografi for Mellemkolen I Side 1—54.

1. M. B. (Frk Ege) Som 1. M. A.

2. M. A. (Arndt) C. C. Christensen, Geografi for Mellemkolen I. 1—54.

2. M. B. (Arndt) som 2. M. A.

3. M. A. (Arndt) C. C. Christensen, Geografi i Mellemkolen II, Asien, Afrika, Australien

3. M. B. (Frk. Ege) Som 3. M. A.

4. M. A. (Arndt) C. C. Christensen, Geografi for Mellemkolen II, Amerika, Danmark, Skandinavien.

4. M. B. (Arndt) Som 4. M. A.

Naturhistorie.

1. M. A. (Fru Otterstrøm) Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi for Mellemkolen I, Pattedyr. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemkolen I.

1. M. B. (Frk Ege) Som 1. M. A.

2. M. A. (Frk. Ege) Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi for Mellemkolen I: Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemkolen II

2. M. B. (Frk. Ege) Som 2. M. A.

3. M. A. (Fru Otterstrøm) Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi for Mellemkolen II, Forfra til den sorte Skovsnegl. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemkolen III.

3. M. B. (Frk. Ege) Som 3. M. A.

4. M. A. (Frk. Ege) Bøving-Petersen og Stockmarr: Zoologi for Mellemskolen II. Fra den sorte Skovsnegl og ud. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen IV. Rasmussen og Simonsen: Organisk Kemi.

4. M. B. (Frk. Ege) Som 4. M. A.

Naturlære.

1 M. A. (Atke) Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen I. Forfra til Magnetisme. Elevforsøg efter tilsvarende Øvelshæfte I.

1. M. B. (Frk. Smith) Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen I. Forfra til Magnetisme. Elevforsøg efter tilsvarende Øvelshæfte I.

2. M. A. (Frk. Smith) Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen I. Fra Magnetisme og Bogen ud Sammes uorganiske Kemi, Side 1—27 med tilsvarende Elevøvelser.

2. M. B. (Frk. Smith) Som 2. M. A.

3. M. A. (Atke) Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen, II, Side 3—66. Samme Opgaver i Naturlære, II, 1—19.

3. M. B. (Atke) Som 3 M. A.

4. M. A. (Atke) Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen, II, Lydlæren og Bogen ud. Sammes uorganiske Kemi for Mellemskolen: Fra Side 27 og Bogen ud. Elevøvelser i Tilslutning hertil.

4. M. B. (Frk. Ege) Som 4. M. A.

Regning og Matematik.

1. M. A. (Rosenkjær) Pihl og Ring: Regnebog for Mellemskolen I, hele Bogen. Et ugentligt Sæt skriftlige Opgaver. Tegneøvelser til Indledning af Geometriundervisningen.

1 M. B. (Rosenkjær) Som 1. M. A.

2. M. A. (Frk. Smith) Pihl og Ring: Regnebog for Mellemskolen II. Hele Bogen Jul. Petersen: Geometri ved C. Hansen. Forfra til Trekantkonstruktioner. Et ugentlig Sæt Hjemmeopgaver.

2. M. B. (Frk. Smith) Som 2. M. A.

3. M. A. (Atke) Friis Petersen og Jessen: Mellemskolens nye Regnebog III, Jul Petersen: Aritmetik for Mellemskolen ved C. Hansen: Forfra til Potens samt Propor-

tioner (kortfattet). Jul Petersen: Geometri for Mellem-skolen ved C. Hansen: Fra Trekantkonstruktioner til den retvinklede Trekant. Et Sæt ugentlige Hjemmeopgaver

3 M. B. (Frk. Smith) Pihl og Ring: Regnebog for Mellem-skolen III. Hele Bogen. — Jul. Petersen: Geometri ved C. Hansen: Fra Trekantkonstruktioner til ensvinklede Trekanter. Et ugentlig Sæt Hjemmeopgaver.

4. M. A. (Atke) Friis Petersen og Jessen: Mellem-skolens nye Regnebog IV Jul. Petersen: Aritmetik for Mellem-skolen ved C. Hansen: Fra Potens og Bogen ud. Jul. Petersen: Geometri for Mellem-skolen ved C. Hansen: Fra Geometriske Steder og Bogen ud. 1 Sæt ugentlige Hjemmeopgaver.

4. M. B. (Atke) Som 4. M. A.

Latin.

4. M. A. og B (Kondrup) Mikkelsen: Latinsk Læse-bog for Mellem-skolen: S. 1—38. Til Eksamen: S. 22—40.

Realklassen.

Dansk.

(Kondrup) Hovedværker: Oehlenschläger: Hakon Jarl (Dansk lærerf.); Hostrup: Genboerne (Gyldendal). — Af Clausen og Hansen: Dansk Læseb. for Realkl.: S. 7—30 30—40, 57—70, 76—80, 107—127, 132—137, 185—194, 218—220, 220—229. — Gramm. efter Vibæk: Dansk Sproglære for Mellem-sk. Stil hver 14. Dag.

Religion.

(Kondrup) Gennemgaaet Kirkens Historie i store Træk med Benyttelse af Haar og Nørregaard: Kirkehist. Læsestk.

Engelsk.

(Larsen) Jespersen: Engelske Læsestykker m. Øvelser Sd. 160—180. Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog for Realklassen S. 5—22, 25—44, 109—110, 112—114, 116—123, 124—127. Jacobsen: Eng. Stiløvelser f. Realklassen. 1 ugentlig Stil

Tysk.

(Frk. Zerlang) Detlev v Liliencron: Umzingelt, Der Richtungspunkt. Eichendorff: Taugenichts. J. Kaper: Tyske Stiløvelser for de mellemste Klasse. Grammatik efter Kaper.

Fransk.

(Kiørboe) N. Chr. Nielsen: Fransk Begynderbog, Side 1—101

Historie.

(Rektor) Frankrigs, Tysklands, Englands Historie ved Ludv. Schmidt. H. L. Møllers Samfundslære for Realklassen.

Geografi.

(Frk. Ege) C. C. Christensen: Geografi for Realklassen

Naturhistorie.

(Frk. Ege) Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen. Simonsen: Biologi for Gymnasiet.

Regning og Matematik.

(Rosenkjær) Friis Petersen og Jessen: Regnebog for Realklassen. Jul Petersen: Aritmetik og Algebra for Realklassen og Gymnasiet med nogle Forbigaaelser. Opgaver løst efter Pihl og Ring: Aritmetik og Regning for Realklassen.

Naturlære.

(Atke) Sundorph: Fysik for Realklassen I, S. 1—18 og 26—29, II. S. 1—27 og 32—37 (6. Oplag).

Gymnasiet.

Dansk.

I. G. (Egeberg-Jensen) Bertelsen: Oldnordisk Læsebog S 1—23 samt Trymskviden. Folkeviser efter Olrik og Falbe Hansen. Litteraturhistorie paa Grundlag af Karl Mortensens Bog til Johannes Ewald. Tilsvarende Litteraturprøver efter Falkenstjernes Udvalg Erasmus Montanus, Genboerne, En dansk Students Eventyr. Falbe-Hansen og Thyregods svenske Læsebog S. 87—89, 176—182, 203—204, 240—251, 320—326, 331—335, 366—374, 399—402. En Stil hveranden Uge.

II. G. (Pedersen) Litteraturhistorie paa Grundlag af Karl Mortensens Litteraturhist. Oehlenschlaeger til Paludan-Müller. Værker: Axel og Valborg, En dansk Students Eventyr, En Sjæl efter Døden, Paaskelilien, Holger Danske, Nøddeknækkerne, Adam Homo i Udv, Søstrene paa Kinnekullen, En Landsbydegns

Dagbog. Tilsvarende Stykker i Falkenstjernes Haandbog. Bertelsens Sproghistorie. Svensk: Ida Falbe-Hansen: Svenske Forf. i Udv. 203—208, 365—374, 240—262, 320—326, 384—389.

III. G. (Egeberg-Jensen). Eksamenspensum i Oldnordisk og Sproghistorie repeteret. Dansk og norsk Litteraturhistorie fra P. M. Møller til Nutiden efter Mortensens Bog. Litteraturprøver efter Falkenstjerne. En dansk Students Eventyr, Et Dukkehjem og Drachmanns Digte fra 70erne. Stil hver fjerde Uge.

Religion.

I. G. (Kondrup) Gennemgaaet Indledningen til Ny Testamentes Skrifter. Oldtidens Kirkehistorie: Mundtlig Gennemgang af Kirkefædrenes Biografier med Benyttelse af Haar og Nørregaard: Kirkehist. Læsestykker I.

II. G. (Kondrup) Gennemgaaet Middelalderen og den lutherske Reformations Kirkehistorie paa samme Maade som I. G.

III. G. (Kondrup) Den nyere Tids Kirkehistorie: Fra Reformationen til vore Dage, paa Grundlag af Haar og Nørregaard: Kirkehistoriske Læsestykker II.

Tysk.

I. G. (Arndt) Ingerslev og Vibæk, Deutschland I, Stk. 1, 4, 14, 17, 22 Lessing: Minna v. Barnhelm. Schiller: Wilhelm Tell. Stiløvelser, Taleøvelser, grammatiske Repetitioner. Hver Uge en Klassestil.

II. G. (Arndt) Freitag: Die Journalisten. Lessing: Nathan der Weise. Schiller: Maria Stuart. Goethe: Iphigenie. — Digte af Goethe og Schiller. Litteraturhistorie fra Gottsched til Romantiken. Stiløvelser, Taleøvelser, grammatiske Repetitioner. Hver Uge en Klassestil.

III. G. (Frk. Zerlang) Lessing: Nathan der Weise. Goethe: Iphigenie (Akt I og II). H. Hesse: Unterm Rad. J. Kaper: Tyske Stiløvelser f. de højere Klasser. Litteraturhistorie efter Kluge. Grammatik efter Kaper.

Engelsk.

I. G. (Kiørboe) Kipling: The Jungle Book. Bruun: Plays and Dialogues. Helweg - Möller: Modern Prose. P. Jacobsen: Stiløvelser for Realklassen. 2 ugl. Stile.

II. G. (Larsen) Stigaard: Dickens Reader. Shakespeare: Julius Cæsar. Bruun: Modern English Plays and

Dialogues, S. 55—116. Müller og Ottosen: Nyere engelsk Digting, S. 1—25. P. Jacobsens Stiløvelser for Real-klassen er gennemgaaet mundtligt, og til den ugentlige Stil er benyttet Bøgholms Stiløvelse og Genfortællinger. Litteraturhistorie efter Adolf Hansens Bog.

III. G. (Kiørboe) Dickens: *Hard Times*. Herrig-Förster: *English Authors* 20—21, 29—32, 53—55, 58—60, 78—79, 251—258, 286—287. Finnemore: *Social Life*. 2 ugl. Stile med Benyttelse af Kindt-Jensens Stiløvelse.

Fransk.

I. G. (Rektor.) N. Chr. Nielsen og Hoffmanns Begynderbog, fuldstændig gennemlæst og delvis repeteret; af Jung: *Fransk Læsebog* de første 50 Sider, nogle Diktater.

II. G. (Kiørboe) Jung: *Fransk Læsebog*, S. 35—ud. Mérimée: *Colomba*. Holbeck: *Historiske Læsestykker*, 1—110. Daudet: *Tartarin de Tarascon*, S. 1—100.

III. G. (Frk. Zerlang) G. Holbeck: *Hist. Læsestyker*. Romain Rolland: *Jean Christophe* (Tome I). P. Mérimée: *Colomba* (Velhagen og Klasing), Side 1—94. *Grammatik* efter N. Chr. Nielsen.

Latin.

I. G. (Kiørboe) Mikkelsen: *Latinsk Læsebog*, XLVI—LIII. Cæsar, VII. Bog. Sallust: *Catilina*, cap. 5, 16, 4—24 og 26—35.

II. G. (Kondrup) Læst: Cæsar: *De bello Gallico*, VI. Bog. Sallust: *Catilina*. Cicero: *Catilinariske Taler*, I—III. Repet.: Sallust: *Catalina* og Cicero: *Catil. Taler I og II*. Tilsv. Gramm., især Syntax, efter Linderstrøm-Lang.

III. G. (Rektor). Cæsars Gallerkrig VI. og af Borgerkrigen III, Kap. 1—104, b. incl., derefter Repetition af Eksamenspensum: Ciceros *Catil. Taler*: I, III og IV., Sallust: *Catilina*, Kap. 39, 6 og ud, Cæsars *Borgerkrig III*, Kap. 78—104, b. incl.

Historie.

I. G. (Egeberg-Jensen) Schmidt og West: *Oldtiden og Krabbe: Middelalderen*.

II. G. (Rektor) Krabbe: *Den nyere Tid læst og repeteret*; Ottosen: *Nordens Historie til Landboreformerne*,

repeteret fra Reformation til Reformtiden; en Del Elevforedrag.

III. G. (Sieverts) P. Munch: Verdenshistorie for Gymnasiet IV fra Revolutionen og Bogen ud. J. Ottosen: Nordens Historie fra 1770 og Bogen ud. H. L. Møller: Samfundslære f. Gymnasiet. Schmidt og West: Lærebog i Oldtidens Historie, Roms Historie til Kejsertiden.

Oldtidskundskab.

I. G. (Kondrup) Gennemgaaet Homers Iliade i Hovedtræk; læst Odysseen i Østergaards Udvalg. Efter Secher: Græsk Mytologi til Skolebrug: 1. Afsnit og desuden den til Odysseen nødvendige mytholog. Kommentar. Til Eksamen: IV, IX og XVIII—XXIII. Sang af Odysseen.

II. G. (Rektor) Aiskylos: Perserne, Herodes III ved Hude, — 47, 70—76. Sofokles: Antigone; kursorisk: Euripides og Goethes Ifigenie, et Elevforedrag om Ifigenieskikkelsen. Desuden kursorisk Gennemgang af Kunsthistorien efter Beckett til Højrenaissancen.

III. G. (Rektor) Platon: Kriton og Phaidon, Sokrates Forsvarstale. Hele Eksamenspensum repeteret.

Naturkundskab.

I. G. (Frk. Ege). Madsen, Bøving-Pedersen og Stockmarr: Geologi for Gymnasiet I og II.

II. G. (Frk. Ege) Madsen, Bøving-Pedersen og Stockmarr: Geologi for Gymnasiet II. Fra Istiden og Bogen ud. Kristen Simonsen: Biologi for Gymnasiet, Side 1—40, 52—65. A. Krogh: Fysiologi for Gymnasiet. Forfra til Nervefysiologien.

III. G. (Frk. Ege) Kristen Simonsen: Biologi for Gymnasiet, S. 40—52, S. 65 og Bogen ud. A. Krogh: Fysiologi for Gymnasiet. Fra Nervefysiologien Bogen ud. C. C. Christensen: Geografi for Realklassen, Rusland og De britiske Øer. Alb. Stockmarr: Atmosfæren, Klima- og Plantebælter.

Matematik.

I. G. (Frk. Smith) T. Bonnesen: Matematik I, Kap. 1, 2 og 3. Klasseopgaver.

II. G. (Frk. Smith) Samme Bog, Kap. 4—6 og 9—11. Klasseopgaver.

III. G. (Frk. Smith) Samme Bog, Kap. 7, 8, 12 og

13. Eksamenspensum repeteret ifølge Anordningen. Klasseopgaver.

Skriveundervisningen.

(Sieverts, Fru Otterstrøm, Fru Arndt, Atke.)

Overintendant Jørgensens Hæfter er gennemgaaet.
4 A og B Dreng: Jørgensen og Martinus Hansen: Praktiske Øvelser i Handelsbogføring.

Tegneundervisningen.

(Kondrup)

Mellemskolen har gennemgaaet fritstaaende Modeller efter Tegneinspektør Jensens System med Benyttelse af Vandfarver.

Sangundervisningen.

(Emborg.)

Vejrtræknings-, Tonedannelses- og Udtaleøvelser. En- og tostemmige Træffeøvelser. Indøvelse af en- og tostemmige Folke- og Fædrelandssange. I den ugentlige Fællessangtime er indøvet tre- og firstemmige Sange og Kanons.

Haandarbejde.

1. Ml. 1 Stk. Linned, hæklet Blonde.
2. Ml. 1 Par Benklæder, 1 hæklet Lampebakke.
3. Ml. En Natkjole med Hulsøm.
4. Ml. 2 Stk. Linned til et halvaars Barn og en Kjole til samme.

Gymnastikundervisningen med Drengene.

(Rosenkjær og Larsen.)

Timerne er anvendt til Gymnastik, Fodbold, Haandbold og Svømning efter Aarstiderne.

Den 25. 8. 1926 Fodboldkamp med gamle Elever.
Den 12. 9. 1926 Fodboldkamp i Sorø. Sorø-Tønder 8-3 (2-3), 6-0).

Gymnastikundervisningen med Pigerne.

(Fru Otterstrøm.)

Timerne anvendt til Gymnastik, Langbold og Haandbold. Efter Timen faar Pigerne Brusbad, medmindre en Læge fraraader det.

Den frivillige Svømmeundervisning.

(Larsen.)

Af Skolens Drengene har 25 deltaget i denne Undervisning, og der er øvet Bryst-, Ryg- og Undervands-svømning, Dykning og Bjergning. Ministeriet har foreskrevet 2 Svømmeprøver, og af disse har 12 Elever bestaaet den saakaldte Frisvømmerprøve og 7 Elever den udvidede Prøve. Beviserne udleveredes efter Undervisningens Ophør en Dag ved Morgensangen.

Den geologiske Udflugt

fandt i Aar Sted i September. Den varede 3 Dage og gik til Himmelbjærgene. Det var II og III G, der deltog i Udflugten, og Formaålet var at lære Endemorænelandskab at kende, specielt blev Tunneldalenes Forløb i denne Egn undersøgt. En Eftermiddag var vi inviterede ind paa Frk. Langs Skole i Silkeborg, hvor vi tilbragte nogle meget fornøjelige Timer sammen med Skolens Lærere og III G.

Holteturen.

14 Drengene og Pige fra Skolen blev inviteret til et 10 Dages Ophold i Holte i Begyndelsen af Sommerferien. Vi rejste fra Tønder den 3. Juli. Nogle af vore Værter modtog os allerede i København og fulgte med os til Holte, hvor vi blev fordelt i de gæstfrie Beboeres Hjem. Næste Dag var vi i Søllerød. Dagen derpaa i København, hvor vi begyndte i Zoologisk Have og derpaa besøgte Raadhuset, Frue Kirke og Metropolitanskolen, hvor Rektor har været Lærer., hvorpaa vi fik Middagsmad paa Missionshospitalet. Tirsdag gik Turen til Hillerød, hvor Frederiksborg Slot blev grundigt eftersat, Taarnklokkerne spillede, Vejret var straalende. Efter Hjemturen til Slottet sejlede vi med vore Værter paa Furesøen eller spadserede i Skoven. Onsdag kørte vi i 7 Biler til Roskilde, besaa Byen og Domkirken, hvor der blev spillet for os paa det store Orgel, og kørte hjem om ad Frederikssund for at se saa meget af det dejlige Nordsjælland som muligt. Torsdag tog vi med Toget til Helsingør, besøgte Holger Danske i Kronborgs Kælder og hilste paa Sverrig fra Slottets Taarn. Hjemturen gik med Damper til København, hvor vi gik en Tur paa Langelinie, før vi atter tog med Toget til

Holte. Hvor vi gik og stod, var vi altid fulgte og førte af den utrættelige Lærer Ludvigsen, ligesom Hr. Statskonsulent Søndergaard meget elskværdig ofrede os al den Tid, han kunde afse.

Fredag tog vi atter ind til Hovedstaden, besaa Kristiansborg Slot med mere og endte i Tivoli. Selve Tivolis Inspektør viste os rundt, og alt fik vi at se paa 1. Plads, og han trakterede os med Rutschebane i Massevis og tilsidst med Jordbær og Fløde. De sidste Par Dage var Hviledage med Badeture gennem Dyrehaven til Øresund. Torsdag den 13. gik Rejsen atter til Tønder, hvor Deltagerne sent vil glemme den dejlige Tur og ikke mindst den enestaende Gæstfrihed, vi modtog i Holte. S O.

Norgesrejsen Juli 1926.

Planen til denne Tur, hvori deltog III G., II G. samt 2 Elever fra I G. ialt 16 Elever, blev lagt paa et af Foreningen „Norden“ afholdt nordisk Gymnasiastmøde paa Hindsgavl i Efteraarserien 1925. III G., der var indbudt her fra Skolen, mødte der fortræffelige norske Kammerater med deres Leder Lektor Lødrup fra Oslo; denne Mand planlagde saa i Løbet af Vinteren og Foraaret følgende uforglemmelige Tur, der kun var gennemførlig — økonomisk set — i den pragtfulde Form, hvorunder vi fik Norge at se, ved den Hjælp og Gæstfrihed, vi modtog fra norsk Side. Planen for Turen saa saaledes ud:

Tønder—København -- Skib til Oslo - 4 Dages Ophold — Bil over Norderhav, Hønefos og Fagernæs til Bygdin i Jotunheim -- Marsch til Bessheim -- Marsch over Hindsæter til Randswerk - - Marsch over Kleivsæter Lalm, Otta, gennem Gudbrandsdalen til Høvringen - 1 Dags Ophold — March til Sell, Tog til Lillehammer Bil over Hamar til Oslo - 1 Dags Ophold - Skib til København — 3 Dages Ophold — Tønder.

Under Opholdet i Oslo var Eleverne Gæster paa de to største Hoteller i Byen, samt Gæster til Middag paa 4 andre Hoteller. Udflugter var arrangeret pr. Bil og Bjergbane til Frognesæteren, Solihøgda og Ringerike. „Overalt, hvor vi kommer, bliver vi modtaget med aabne Arme, man hilser os som Stammefreender af samme Oprindelse, Kultur og Sprog“, skrev een af Eleverne hjem til Flensborg Avis.

I to Biler kørte vi den 4. Juli de 300 km op til Bygdin, Pris 475 Kr., hvilken Sum vi til alt Held for vor Rejsekasse — ikke selv maatte faa Lov til at betale. En herlig Tur, Fosser, Tømmerflødninger, Løvskov, Naaleskov, Dværgbirk og til sidst den evige Sne. Nu er vi ved Bygdin, en Samling Træhuse, hvoraf et større end de andre, selve Hotellet, i de andre mindre skal vi sove; vi er midt i Jotunheim, snedækte Fjelde og Tinder rundt om os, iskolde Fjeldsøer. De følgende Dage vandrer vi ca. 30 km om Dagen, i nøgne, øde Fjelde, ingen Afvekslinger, ingen Mennesker, Dyr eller Planter, kun Sne og Sten. Efter 3 Dages March er vi ved Høvringen, hvor vi gør en Dags Ophold. Alle Vegne vi overnattede i

Bessheim og Randswerk — bliver vi modtaget begejstret, intet Sted mærker vi det fra Pressen saa omtalte Had mod Danskerne. Her er ca. 100 Gæster paa Hotellet, vi taler sammen, leger sammen, spiller Ringspil, og en norsk Kunstmaler faar den Idé at lave Fest for os i Peissestuen om Aftenen. Denne Aften glemmer vi aldrig; alle leger, først ude, ved 10-Tiden samles vi inde omkring Baalet, ca. 125 Mennesker; vi synger den norske og den svenske Nationalsang, vore specielle Tøndersange; alle stemmer i med „Der er et yndigt Land“. Lektor H. Platou fra Oslo holdt derefter følgende Tale: Der er et gammelt Ord, der siger, at hvad Hjertet er fuldt af, løber Munden over med. Saadan en Aften, hvor der er samlet Svenske, Danske og Norske, er der al mulig Grund til at være glad. Vor fælles Historie har mange lyse og vakre Blade, og jeg vil ønske, at de mørke Minder maa slettes ud, saa Baandene kan knyttes fastere mellem de lyse Blade. Ved denne Lejlighed, hvor unge Mænd er til Stede fra det Land, som har lidt i 48 og 64, skal det siges, at, saavel som norske Hjerter dengang slog, er der ogsaa i Dag mange norske Hjerter, der slaar for Danmarks Sag. Bring Hilsen med hjem og sig, at der hos Nordmændene er Hjerteslag for Danske og Sønderjyder. Jeg har følt, det har ligget mig paa Hjerte, og jeg er sikker paa, at alle Nordmænd og Svenskere ønsker alt godt for Danmarks og Sønderjyllands Sag. Et nifoldigt Leve for det genforenede Danmark“.

Næste Dag blev vi paa det elskværdigste modtaget i Lillehammer af Turistforeningens Formand, Hr. Guldsmed

Frisenberg, der havde skaffet os Logi, billig Fortæring og viste os rundt i hele den lille aristokratiske Embedsmandsby, hvorfra vi altid vil huske de Sandvigske Samlinger. Nu til Oslo til vor sidste Dag i Norge; vi saa Nationalgalleriet, Gokstadskibet, Universitetets Festsal og Nationalteatret. Hurtig til Middag paa Park-Kafeen, hvor vi overrakte Lektor Løding en Erindring og Tak for disse Dage. Han udtalte: „Dette er for meget, De ved, at naar jeg har Interesse for Sagen og arbejder for den, saa er det, fordi det ligger mig paa Hjerter. Vi hører alle til den nordiske Stamme, jeg ønsker ikke et Forbund, der kun er udvortes. Brodden mellem Broderfolkene skal væk, og det kan kun ske lidt efter lidt. E d e r s Livsgerning skal bære Frugt, og allerede nu har vi Frugter. Vi har en Hjerterunion, bag hvilken der allerede staar mange i de tre Lande, og jeg tvivler ikke om, at flere og flere vil slutte op om os. Tak, alle sammen, og Tak, hver enkelt af Jer. Tak for det hyggelige Samvær fra først til sidst og bring en Hilsen til Eders Hjem som Tak for, at I maatte komme herop. Hurra for Hjemmene og for det Land, hvorfra I kommer, i denne Forbindelse vel særlig Tønder, et norsk Hurra“. Straks efter gik Turen hjemad. „Dronning Maud“ laa med Dampen oppe; stille gled vi ud af Oslo Fjord, taknemlige mod det Land, hvis Gæstfrihed vi i saa overvældende Grad havde nydt, og mod den Mand, der havde bragt os alt dette.

Som Afslutning paa Turen havde vi i København tre Dage, der gik meget festligt med Ture og Udflugter, f. Eks. til Helsingør, til den store Jubilæumsfest med Fri-luftsteatret paa Kronborg.

Aa. R.

Tønder Statsskole bringer paa Deltagernes Vegne Hr. Lektor Lødrup og hans norske Venner, der var ham behjælpelige, sin varmeste Tak; det er uomtvisteligt, at denne Tur er blevet en uforglemmelig Oplevelse for Deltagerne, og Skolen vil gerne efter Evne ved Lejlighed være med til at gøre Gengæld. Desuden takker Skolen Hr. Sagfører Viale, Grenaa, som sendte Adj. Rosenkjær 100 Kr. til Turen, og d'Hrr. Lektor H. V. Clausen (det Lachmannske Fond), Landtingsmand Jensen Christensen, Folketingsmand Holger Andersen og Overretssagfører Manthey Wagner, ved hvis

Hjælp yderligere 700 Kr. stilledes til Raadighed. Paa den Maade nedbragtes Udgifterne til 80 Kr. pr. Elev.

A. J. W.

Kristlige Gymnasiemøder.

I Efteraarsferien indbød Skolen Gymnasiaster fra Ribe og Esbjerg Statsskoler til et Stævne i Tønder. Dagen indledes med Gudstjeneste i Tønder Kirke, hvor Provst Christensen prædikede, derpaa Middag i Hjemmene og Udflugt til Møgeltønder. Om Aftenen talte Seminarieforsker Albeck i Statsskolens Festsal, og derfra samledes man i Provstegaarden til Afslutning. Der deltog o. 50 Gymnasieelever.

I Aarets Løb er der oprettet to Bibelkredse, den ene for Pigerne med Fru Rektor West og Fru Adj. Sieverts som Ledere, den anden for Drengene under Ledelse af Pastor Høgsbro, Abild, og Adj. Sieverts. Desuden har de to Kredse afholdt Fællesmøder, først i Provstegaarden med Pastor Malling, dernæst i Rektorboligen med Byraadssekretær P. v. Sprechelsen som Taler.

5. Underklassens Ophør.

Da der i indeværende Skoleaar adskillige Gange er rettet Forespørgsler og Henvendelser til Skolen angaaende Børn, der kun var 10 Aar eller yngre, gøres der endnu en Gang opmærksom paa, at Skolen kun har Mellemskole, Realklasse og Gymnasium.

6. Stipendier, Flids- og Bogpræmier.

1. Gennem Skrivelse af 25. Oktober 1926 meddelte Undervisningsministeriet, at der til Understøttelser til trængende Elever og til Flidspræmier var stillet 880 Kr. til Raadighed. Disse fordeltes paa følgende Maade: efter Ansøgning modtog som Oplagspenge Johannes Johannsen af III. G., Svend Atke og Valborg Knudsen af II. G. 100 Kr. hver. Som Stipendium til øjeblikkelig Udbetaling gaves der Christian Dyekjær III. G., Hoffmeyer III. G., Johannes Boysen II. G., Aage Jegind I. G. og Maren Schmidt, Realkl. hver 50 Kr., desuden John Johnsen III. G. og Holger Pahuus II. G. hver 65 Kr. De resterende 200 Kr. uddeltes som Flidspræmier 50 Kr. til Inger Johanne Schrøder I. G., Johan Andersen 4a., Johan Petersen 4a og Carl Ditlev Rossen 3a

Desuden uddeltes en Række Boggaver. Af Sprogforeningens Boggave modtog Steffen Steffensen III. G. Kochs Udvalg af S. Kierkegaards Skrifter, Poul Schrøder II. G. Hannovers Udgave af Thorvaldsens Værker, Sven Linnet 3a „Gennem 1500 Aar“, Ditlev Keller Hansen A. D. Jørgensens 40 Fortællinger og Andreas Brink 3a Byskov: Modersmaalet. Alliance Francaise's Boggave: Boileaus politiske Værker og Mme. de La Fayette la prinsesse de Clive tilfaldt Valborg Knudsen II. G. Endelig gaves Lærerkollegiets Boggave: Eleonore Kristines Jammersminde til Svend Atke II. G.

2. Det Jensenske Mindelegat havde bevilget Skolen 500 Kr. for Aaret 1926. Ved Dimissionshøjtideligheden overrakte der Anna Marie Petersen, Realkl. 100 Kr., efter Sommerferien modtog Anna Hansen 4b, 50 Kr. og ved Stipendieuddelingen Holger Pahus II. G. 35 Kr. og Peter Hostrup 65 Kr.; endelig uddeltes der 50 Kr. i mindre Understøttelser, for hvilke der er gjort Rede overfor Legatets Bestyrelse.
3. Ved Dimissionshøjtideligheden overrakte der endvidere en Boggave, Paludan-Müller: Adam Homo, fra Tønder Statsskoles Elevforening til Inger Johanne Schrøder af 4 M.
4. Tønder Bys Boglegat (300 Kr) for 1926 gaves efter Ansøgning til Maren Schmidt og Poul Schäfer af 4 Ml., Poul Larsen. Johannes Michelsen og Carl Dähnert af 3 Ml., Walter Dähnert af 2 Ml., Grete Skrydstrup af 1 Ml. og Georg Nissen af V, Portionernes Størrelse var 45 Kr. og 30 Kr.

7. Nogle Oplysninger for Hjemmene.

Om Skolens Eksaminer.

Af afsluttende Eksaminer forbereder Tønder Statskole i Øjeblikket til Mellemskoleeksamen, Realeksamen og nysproglig Studentereksamen. Til Vejledning for Hjemmene hid sættes her nogle Oplysninger om de til disse Eksaminer knyttede Rettigheder.

Mellemskoleeksamen er først og fremmest Betingelse for Deltagelse i Realklassen og Gymnasiet i det Omfang, som ovenfor er fremstillet.

Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation har udtalt, at for det store Antal unge Mennesker, af hvem man vil forlange et vist Kendskab til flere Skolefag, end Folkeskolen byder, men for hvem samtidig en nogenlunde lidlig Indtræden i praktisk Virksomhed har overvejende Betydning, vil man foretrække Mellemskoleeksamen.

Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk har udtalt, at Mellemskoleeksamen synes at være en for Haandværkets og Industriens Lærlinge vel afpasset Prøve, og at man nærer det Haab, at man i Haandværk og Industri mere og mere vil virke hen til, at disse Fags Lærlinge møder med Mellemskoleeksamens Kundskaber.

Realeksamen giver Ret til at indstille sig til juridisk Eksamen for ustuderede. Realeksamen med 3 Sprog og alle 3 matematiske Discipler (praktisk Regning, Aritmetik og Geometri) giver Ret til at indstille sig til Adgangseksamen til polyteknisk Læreranstalt. Samme Eksamen med 3 Sprog samt praktisk Regning og Mat. og Tillægsprøve i Latin giver Adgang til at indstille sig til den farmaceutiske Medhjælpereksamen og til at indmelde sig paa Tandlægeskolen.

Realeksamen forlanges ved Ansættelse i forskellige Stillinger under Toldvæsenet, Statsbanerne, Telegrafvæsenet, Postvæsenet og den kgl. grønlandske Handel. Endvidere kræves den som Betingelse for Optagelse som Landbrugs- eller Havebrugselev paa Landbohøjskolen; (for Optagelse som Landinspektørelv, Veterinærelv eller Skovbrugselev vil derimod blive forlangt enten Studentereksamen eller en særlig Adgangsprøve foruden Realeksamen).

I mangfoldige private Stillinger paa Kontorer, i Banker, Assuranceselskaber o. l. vil man foretrække Ansøgere med Realeksamen.

Studentereksamen af den nysproglige Retning giver Ret til at lade sig immatrikulere ved Københavns Universitet og Adgang til at indstille sig til de forskellige Universitetseksaminer, dog kræves der til Studium under det teologiske Fakultet en Tillægsprøve i Græsk. Ved den polytekniske Lærestanstalt maa der bestaa en særlig Adgangseksamen. Studentereksamen giver Ret til Optagelse paa Landbohøjskolen som Landinspektør-, Veterinær- og Skovbrugselev.

Optagelse af nye Elever.

Betingelse for Optagelse i Skolen er følgende:

1. Optagelse finder regelmæssigt Sted ved Begyndelsen af et nyt Skoleaar. Dog kan Rektor bevilge Undtagelser fra denne Regel. I denne Sammenhæng vil Skolen gøre Hjemmene opmærksom paa et Forhold, som hvert Aar volder os en Del Besvær. Det hænder ofte, at Elever, som indmeldes i Løbet af Skoleaaret i Melleskolens 1. Klasse (dette Tilfælde er det hyppigste) i Hovedfagene Dansk og Regning er vel forberedt, men i Historie, Geografi og Naturhistorie ikke har læst det fastsatte Pensum; det indskræpes, at Skolen maa kræve, at de fastsatte Krav ogsaa fyldestgøres i disse Fag.

2. Eleverne maa ved Optagelse i 1. Melleskoleklasse ikke være under 11 Aar (ved Optagelse i 2. Melleskoleklasse altsaa ikke under 12 Aar osv.) og maa paa den anden Side ikke være mere end 2 Aar over Klassens Gennemsnitsalder. Undtagelser herfra kan dog under særegne Omstændigheder tilstedes af Rektor.

3. Optagelse finder Sted efter en bestaaet Optagelsesprøve, der afholdes kort før Sommerferiens Indtræden, og hvortil Anmeldelse for 1. M s Vedkommende regelmæssigt maa være sket inden Udgangen af Maj Maaned.

Fordringerne ved Optagelse i 1. Melleskoleklasse er følgende. (Anordning af 19. Juni 1903)

1. Dansk, mundtlig. Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst, fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Aldertrins sædvanlige Fatteevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han forstaar det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksami-

- nator tillige forvise sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.
2. Dansk, skriftlig. Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt. (Der fordres ikke, at Eleven skal kunne anbringe Skilletegn.)
  3. Regning. Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel med Sikkerhed og have Færdighed i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en hel Multiplikator og dividere dem med en hel Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.
  4. Skrivning. Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i en Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylder en Linie og derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.
  5. Religion. Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie samt kunne nogle faa letfattelige Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

6. Historie. Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelses-aars Pensum.
7. Geografi. Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.
8. Naturhistorie. Han skal gennem Jagttagelsesundervisning have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyr- og Planteverdenen, særlig til vore vigtigste Nytteplanter.
4. Optagelse i en af Mellemskolens højere Klasser kan finde Sted efter en bestaaet Optagelsesprøve, der viser, at Eleven i Modenhed og Kundskaber staar paa lige Trin med den Klasses Elever, i hvilken han (hun) søger Optagelse.

For Optagelse i 4. Mellemskoleklasse efter privat Forberedelse har Ministeriet truffet særlige Bestemmelser, hvorom Oplysning kan faas hos Skolens Rektor. Optagelse i 4. M. i Skoleaarets Løb kan kun ske med Ministeriets Tilladelse.

5. I Realklassen kan kun optages Elever, som har bestaaet Mellemskoleeksamen med et Eksamensresultat af mindst 4,5. Dog har saadanne Elever ikke Krav paa Optagelse (eller Ombytning), men Skolen har Ret til at træffe Afgørelse derom i hvert enkelt Tilfælde.

Optagelse i Realklassen i Skoleaarets Løb kan kun ske med Ministeriets Tilladelse.

6. I I. Gymnasieklasse kan kun optages Elever, som ved Mellemskoleeksamen har opnaaet mindst 5,67 som Gennemsnit af samtlige Karakterer i Fagene Dansk Stil

og (alt efter som Eleven skal gaa ad den nysproglige eller den mat-naturv. Linie) Engelsk og Tysk (den nyspr. Linie) eller Matematik og Naturlære (den mat. Linie). De, der vil optages i den nysproglige Afdeling, maa desuden bestaa en Prøve i Latin med Karakteren g.

Elever, der opfylder disse Betingelser, har dog ikke Krav paa Optagelse i I. G. Skolen har i hvert enkelt Tilfælde Ret til at afgøre for sine egne Elevers Vedkommende, hvorvidt den vil underkaste dem en Prøve i alle eller enkelte Fag.

Elever, der uden Mellemskoleeksamen ønsker Optagelse i I. G., maa underkaste sig en Opiagelsesprøve af tilsvarende Omfang, hvorom Oplysning kan faas hos Skolens Rektor. Indmeldelse til denne Prøve maa ske inden 1. Maj.

7. Optagelse i II. og III. Gymnasieklasse kan kun finde Sted med Ministeriets Tilladelse, som i Almindelighed ikke vil blive givet. med mindre vedkommende Elev tidligere har gaaet i en anden eksamensberettiget Skole og medbringer Oprykningsattest fra denne.

Skoleafgiften.

I Følge Lov af 30. Juni 1919 er Undervisningen i Statens Skoler vederlagsfri for Elever, hvis Forsørgere's Skatteindtægt ikke overstiger 4000 Kroner.

Er Skatteindtægten højere, svares Skoleafgift efter følgende Skala:

Skatteindtægt	Gymnasieklasser og Realklasser	Mellemskoleklasser
4050— 5000 (inkl.)	4 Kroner mdl.	3 Kroner mdl.
5050— 6000 —	5 — —	4 — —
6050— 7000 —	6 — —	5 — —
7050— 8000 —	7 — —	6 — —
8050— 9000 —	8 — —	7 — —
9050— 10000 —	9 — —	8 — —
10050— 11000 —	10 — —	9 — —
11050— 12000 —	11 — —	10 — —
12050— 13000 —	12 — —	11 — —
13050— 14000 —	13 — —	12 — —
14050— 15000 —	14 — —	13 — —
15050— 16000 —	15 — —	14 — —
16050 og derover	16 — —	14 — —

Hvis imidlertid Forsørgeren har mere end et Barn, som er under 15 Aar, eller som er ældre, men nyder Undervisning i en offentlig højere Almenskole, nedsættes Skatteindtægten med 1000 Kr. for hvert af saadanne Børn udover det første; dog kan ingen Skatteindtægt over 5000 Kroner derved bringes ned under 4050. Det efter disse Fradrag tilbageblivende Beløb er da den afgiftspligtige Indkomst.

Forsøgere, hvis afgiftspligtige Indtægt ved Børnefradragene er nedbragt til Skalaens laveste Indtægtstrin, svarer kun Afgift for 1 Elev; paa det næstlaveste Trin svares Afgiften kun for 1ste og 2det Barn og saaledes videre. For de øvrige skolesøgende Børn bortfalder Afgiften fuldstændig.

Udmeldelse maa ske senest den sidste Dag i vedkommende Kvartal, da der ellers maa betales for hele det følgende Kvartal.

Fritagelse fra Gymnastik.

Ministeriet har i Cirkulærer af 5. Maj 1816 indskærpet Skolerne at paase, at ingen Elev fritages for Gymnastikundervisningen eller herhen hørende Øvelser, uden at Nødvendigheden deraf er godtgjort ved Lægeattest. Denne Attest skal udstedes paa en dertil særlig indrettet Blanket, som faas ved Henvendelse til Rektor. Attesterne skal opbevares af Skolerne og ved Skoleaarets Slutning tilstilles Ministeriet.

Uden Lægeattest kan Skolen kun tilstede Fritagelse for enkelte Gymnastiktimer, ikke udover en Uge.

Smitsomme Sygdomme.

De af Ministeriet i Bekendtgørelsen af 5. Marts 1916 herom givne Regler er i Hovedsagen følgende:

Ved Tilfælde af tyfoid Feber, Difteri og Skarlagensfeber maa det syge Barn ikke modtages paa Skolen igen, førend der kan medbringes Lægeattest for, at det ikke kan antages at udbrede Smitte. Ved Difteri bør denne Lægeattest oplyse, om der er forløbet 3 Uger, efter at Belægningerne er svundne; hvis ikke, maa det ved bakteriologisk Undersøgelse være godtgjort at der ikke kan paavises Difteribaciller.

Raske Børn fra Hjem, i hvilke Difteri eller Skar-

lagensfeber er optraadt, maa ikke søge Skolen, forend det ved Lægeattest godtgøres, at der er forløbet mindst 8 Dage, efter at den syge er blevet forsvarligt isoleret, og Desinfektion foretaget. Ved Skarlagensfeber skal Lægeattesten desuden bevidne, at der ikke foreligger mistænkelige Svælgtilfælde.

Børn, der lider af Mæslinger, maa ikke modtages paa Skolen før mindst 10 Dage efter Sygdommens Begyndelse, og Børn, der lider af Kighoste, ikke før 4 Uger efter det konvulsive Stadiums Begyndelse. Børn med smitsom Øjenbetændelse eller smitsomme Hudsygdomme maa ikke modtages paa Skolen, før Sygdommen er overstaet, eller Lægen erklærer dem for smittefri.

Konfirmationsforberedelsen.

Skolens Ordning er saadan, at der indtræder mindst Forstyrrelse i Undervisningen for de Elever, som gaar til Præsten om Vinteren i 3 M. Kan dette ikke lade sig gøre, andefaler Skolen den Efteraarskonfirmation, som afsluttes for Elever af 4. Mellemskoleklasse i Begyndelsen af Oktober Maaned.

Forsømmelser.

Bortset fra Ferier og Fridage har Skolens Elever ubetinget Mødepligt. Lovlig Forsømmelsesgrund er kun Sygdom. En Elev, der har været syg eller forudset har maattet forsømme Skolen, skal, naar han igen møder, medbringe skriftlig Meddelelse fra Hjemmet om Udeblivelsens Aarsag og Varighed. Til enhver Forsømmelse, som ikke skyldes Sygdom eller anden uforudset, tvungende Aarsag, maa Rektor Tilladelse forudindhentes.

8. Ordensregler.

1. Eleverne samles om Morgenens i Skolegaarden, tidligst et Kvarter før Undervisningens Begyndelse.

Enhver, der ønsker at cykle til Skolen, maa henvende sig til den inspektionshavende Lærer om Plads til Cyklen. Kun Elever med længere Skolevej kan vente at faa Cykleplads. Skolen kan ikke paatage sig Ansvar for, at Cykler forbyttes eller bortkommer paa Skolen.

3. I Frikvartererne skal Eleverne opholde sig paa

Legepladsen, Tilladelse til at blive i Klassen gives kun Elever, der har et særligt Hverv eller af særlige Grunde har Tilladelse dertil, og drejer det sig om længere Tid, f. Eks en Uge eller derover, maa Hjemmet skriftlig anmode Rektor derom Ingen Elev maa forlade Skolens Grund i Frikvarteret uden Tilladelse af Rektor eller Legepladsinspektøren.

4. Alle Skolesager skal være mærket med tydeligt Navn. Nye Bøger bør ikke mærkes, før de har været fremvist paa Skolen.

5. For glemte Sager har Skolen intet Ansvar

6. Uvedkommende Ting maa ikke medbringes; Penge, Ure og andre Værdigenstande maa ikke efterlades i Overtøj eller Pulte. Medbringer en Elev Penge hjemmefra for at besøge Indkøb, bør de straks afleveres til en af de inspektionshavende. Indsamlinger finder kun Sted med Rektors Tilladelse.

7. Forsætlig eller tankeløs Beskadigelse af Skolens Inventar vil blive forlangt erstattet, og enhver Elev er ansvarlig for sin faste Plads i Klassen.

8. Skriftlig Meddelelse fra Hjemmet skal medbringes, naar en Elev af en eller anden Grund ikke har kunnet udføre sit Hjemmearbejde

9. Biblioteket.

Bibliotekaren, Lektor Egeberg-Jensen, bestyrer ogsaa Elevbiblioteket. Bogudvalget bestaar foruden Rektor (Formand) og Bibliotekaren af Adjunkterne Frk. Ege og L. Pedersen.

Til Elever i Gymnasiet, Realklassen og Mellemskolen har der været foretaget 3770 Udlaan; til Laanere udenfor Skolen 347 Udlaan.

Fra afdøde Overlærer West's Bo har Skolen modtaget en større Boggave.

10. Samlingerne.

a. Den naturhistoriske Samling.

For det aarligt til Raadighed staaende Beløb er indkøbt Pattedyrkranier, 10 af hver Type; desuden en Pathé Baby Skolen har modtaget en Sølvmaage som Gave af Karen Helene Kamp Schiøth.

b. Den fysiske Afdeling.

Annuum er anvendt til Supplering af Samlingen.

II. Foredragsrækken

har ligesom sidste Aar været afholdt i Samarbejde med Tønder Statseminarium, saaledes at de 3 første Foredrag, Efteraarsmøderne, afholdtes her. Disse var:

Tirsdag, d. 26. Oktober: Seminarieforsnder Georg Christensen: Jacob Knudsen.

Tirsdag, d. 16. November: Prof. Francis Bull, Oslo: Bjørnson og Danmark. Prof. Bull kom paa Foranstaltning af den Letterstedtske Forening til alle 4 s.-j Statsskoler, og vi var her som andetsteds meget glade over hans Besøg.

Tirsdag, d. 3. December: Biskop V. Ammundsen: Vore Julesalmer.

For 1927—28 planlægges Foredragene paa samme Maade.

Af Skolens Dagbog 1926—27.

(1926)

Onsdag, d. 25. August højtideligholdtes Skolens Fødselsdag. Kl. 10¹/₂ Fmd. Idræt og Boldspil paa Sportspladsen. Kl. 12¹/₂ Chokoladebord for Mellemskolen, Kl. 7 (19!) Sammenkomst med Kaffe og Dans for de øvrige Klasser og for gamle Elever, som atter i Aar gav talrigt Møde.

Søndag, d. 19. og Mandag, d. 20. September: Naturhistorisk Udflugt og Fodboldholdets Besøg i Sorø.

Fredag, d. 24. og Lørdag, d. 25. September foretoges Nyvalg af Forældrerepræsentanter til Skolenævnet (se I, 2).

Tirsdag, 19. Oktober -- Lørdag, 23. Oktober deltog 5 Gymnasiaster (2 af IIIg og 3 af IIg) i Foreningen „Nordens“ Gymnasiastmøde paa Hindsgavl, Rektor West og Frue ledsagede de herfra indbudte Elever.

Tirsdag, d. 26. Oktober aabnedes Foredragsrækken (se denne).

Lørdag, d. 18. December: Julefest for 3 · 4 Kl., Realkl. Gymnasiet. Som Skolekomedie opførtes Feriegæsterne,

Onsdag, d. 22. December: Juleafslutning. Uddeling af Stipendier og Præmier, Juletale af Pastor Kiørboe.

(1927)

Lørdag, d. 8. Januar: Julefest for 1—2 Ml.; der opførtes en Dramatisering af Svinedrengen.

Torsdag, d. 24. Februar: Forældremødet (se I, 2).

Torsdag, d. 3. og Fredag, 4. Marts, Kl. 8 (20): Opvisning af et frivilligt Gymnastikhold, væsentl. bestaaende af gamle Elever, ved Adj. Rosenkjær.

Lørdag, d. 23. April modtog Skolen Efterretning om Lektor Langlas Død, Kl. 10¹/₂ samledes Elever og Lærere i Festsalen, og efter en Mindetale af Rektor blev Klasserne sendt hjem.

Torsdag, d. 19. Maj paabegyndtes skriftlig Eksamen i Eksamensklasserne.

13. Skoledagen. Ferieordning.

Skoledagen vil med den gældende Togplan atter kunne lægges mellem 7⁵⁰ og 13²⁵ med 6 Timer à 50 Minutter, som af Ministeriet godkendt. Ferieordningen for 1927/28 bliver følgende: Sommerferie fra 1. Juli til Mandag, d. 15. August. Efteraarsferie en Uge i Oktober (antagelig 16.—23. 10.), Juleferie i 14 Dage (23. December — Torsdag, 5. Januar, b. incl.), Paaskeferie fra Onsdag før Skærtorsdag og til den følgende Tirsdag, b. incl., og Pinsøferie 1 eller 2 Søndage i Forbindelse med de to Helligdage efter nærmere Meddelelse.

Kongens Fødselsdag, Fastelavnsmandag, Lørdag efter Store Bededag, Grundlovsdag og Valdemarsdag (Genforeningsdag) er Fridage.

14. Eksamensskemaet, Optagelsesprøven og Afslutningshøjtideligheden.

1. Eksamensskemaet er opslaaet paa Skolen. Mellemskoleeksamen, Realeksamen og Studentereksamen er offentlige. Til at overvære de øvrige mundtlige Prøver indbydes alle interesserede Forældre.

2. Optagelsesprøven finder Sted den 29. og 30. Juni. Alle Elever, der ønsker Optagelse i 1 M., møder til skriftlig Prøve den 29. Juni Kl. 9—11 Regning, Kl. 12—2 Dansk Genfortælling og Kl. 2,30—3

Dansk Diktat; til mundtlig Prøve den 30. Kl. 8. —
Elever, der er anmeldte til Optagelse i Skolens andre
Klasser, prøves mundtligt og skriftligt den 30. Juni Kl. 8.

3. Afslutningshøjtideligheden, hvor Ud-
faldet af Eksamen for Gymnasiet, Realklassen og Mellem-
skolen bekendtgøres, afholdes Tirsdag, den 28. Juni Kl.
10,30 i Festsalen, og alle, der har Interesse for Skolens
Virksomhed, indbydes.

Det nye Skoleaar begynder Mandag, den 15. August
Kl. 10,50.

Tønder Statsskole, den 31. Maj 1927.

A. J. West.

III.
Bogliste
for Aaret 26—27.

1. Mellemklasserne.

1. Mellemkoleklasse.

- Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellem- skolen I. Skriftlig Dansk, Smith og Langes System Nr. 21. Bæk: 50 §§
- Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellem skolen I.
- Naturhistorie: Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for Mellem skolen I. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem skolen I, Simonsen: Lille Flora.
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellem skolen I, Christensen og Kroghsgaard: Atlas for Mellem skolen, Christensen og Kroghsgaard: Atlas uden Navne I.
- Naturlære: Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellem skolen I med Øvelseshæfte I
- Regning og Matematik: Pihl & Ring: Regnebog for Mlsk I, sidste Udg.
- Tysk: Reincke: Tysk Læsebog for Mellem sk. Kaper: Kort- fattet tysk Sproglære og Stiløvelser for Begyndere.
- Religion: Hertz: Bibelhistorie for Mellem skolen, Salmebog for Kirke og Hjem.
- Tegning: Gjellerups Tegneblok, Elefantviskelæder, Blyant: Viking eller Faber Nr. 2, Wagner: Vandfarver.
- Skrivning: Et Hæfte af Overintendant Jørgensens Skrive- system efter Aftale.
- Sang: Svanholm Gymnasiums Sangbog. Flerst. Sange efter Aftale.

2. Mellemkoleklasse.

- Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellem- skolen II, Bæk: 50 §§. Skriftlig Dansk, Smith og Lan- ges System Nr. 23.
- Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellem skolen I.
- Naturhistorie: Stockmarr og Bøving-Petersen: Zoologi for Mellem skolen I. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellem skolen II, Simonsen: Lille Flora.
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellem skolen I., C. C. Christensen og Kroghsgaard: Atlas for Mellem- skolen, Christensen og Kroghsgaard: Atlas uden Navne I.

- Naturlære: Rasmussen & Simonsen: Fysik for Mellemskolen I med Øvelseshæfte I, Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi for Mellemskolen.
- Regning og Matematik: Pihl og Ring: Regnebog for Mlsk. II., sidste Udg.
- Tysk: Læsebog efter Aftale, Kaper: Kortfattet tysk Sproglære og Stiløvelse for Begyndere.
- Religion: Hertz: Bibelhistorie for Mellemskolen, Salmebog for Kirke og Hjem.
- Skrivning, Tegning og Sang som i 1. M.
- Engelsk: Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog (nyeste Udgave). P. Jacobsen: Eng. Stiløvelse for Melsk.

3. Mellemskoleklasse.

- Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Mellemskolen III., Schmidt og Lange Skriftlig Dansk System Nr 21. Falbe-Hansen og Keller: Svenske Læsestykker.
- Historie: L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen II.
- Naturhistorie: Stockmarr & Bøving-Petersen: Zoologi for Mellemskolen II., Balslev & Simonsen: Botanik for Mellemskolen III, Simonsen: Lille Flora
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen II, C. C. Christensen og Kroghsgaard: Atlas for Mellemskolen. Christensen og Kroghsgaard: Atlas uden Navne II.
- Naturlære: Rasmussen & Simonsen: Naturlære for Mellemskolen II, Rasmussen & Simonsen: Uorganisk Kemi for Mellemskolen og Øvelseshæfte II
- Regning og Matematik: Julius Petersens Geometri ved Carl Hansen, Pihl og Ring: Regnebog for Mlsk. III.
- Tysk: Læsebog efter Aftale ellers som 2. M.
- Engelsk: Jespersen & Sarauw: Engelsk Læsebog for Mellemskolens lavere Klasser (nyeste Udgave), P. Jacobsen: Eng Stiløvelser for Mellemskolen. Lund: Eng. Grammatik
- Skrivning, Tegning og Sang som i 1. Mellemskoleklasse.
- Religion: Lehmann & Pedersen: Bibelbog, Salmebog for Kirke og Hjem, Sang som i 2. M.

4 Mellemskoleklasse.

- Dansk: Clausen & Hansen: Dansk Læsebog for Mellemskolen III., to Værker efter Aftale, Ida Falbe-Hansen & Keller: Svensk Læsebog.
- Historie: Som i 3. M.
- Naturhistorie: Stockmarr & Bøving-Petersen: Zoologi for Mellemskolen II, Balslev & Simonsen: Botanik for Mellemskolen IV, Simonsen: Lille Flora, Rasmussen & Simonsen: Organisk Kemi.
- Geografi: C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen II. C. C. Christensen og Kroghsgaard: Atlas for Mellemskolen. Christensen og Kroghsgaard: Atlas uden Navne II.
- Naturlære: Som i 3. M.

- Regning og Matematik: 4a: Friis-Petersen & Jessen: Mellem-skolens ny Regnebog IV; 4b: Pihl og Ring: Regnebog for Mlsk IV ellers som i 3. M. Jul. Petersen: Aritmetik for Mellem-skolen, do.: Geometri for Mellem-skolen
- Tysk: Læsebog efter Aftale, Kaper: Kortfattet tysk Sproglære, Kaper: Stiløvelse for Mellemklasserne.
- Engelsk: Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, Lund: Engelsk Grammatik ved Bredsdorff, P. Jacobsen: Eng. Stiløvelser for Mlsk.
- Religion: Som i 3. M.
- Skrivning, Tegning: Som i 1. M.
- Latin: Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog 4. Udgave (kun for Latinere).
- Sang: Svanholms Gymnasiums Sangbog Flerstemmige Sange efter Aftale.

II. Realklassen.

- Dansk: Clausen og Hansen: Dansk Læsebog for Realklassen, Ingerslev: Dansk Grammatik, Værker efter Aftale
- Historie: Ludvig Schmidt: Frankrig, Tyskland og England efter 1860, sidste Udg., H. L. Møller: Samfundslære for Realklassen.
- Naturhistorie: Simonsen: Biologi, Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen.
- Geografi: C. C. Christensen: Østersø- og Vesterhavslændene.
- Naturlære: Sundorphs Fysik for Realklassen I og III.
- Regning og Matematik: Friis-Petersen og Jessen: Regnebog for Realklassen. Julius Petersen: Aritmetik og Algebra Nr. 16 (ved C. Hansen), Erlang: 4-ci.ret Logaritmetabel Nr. C.
- Religion: En Tekstbog efter Aftale.
- Tysk: Læsebog efter Aftale, Kapers Stiløvelse for Mellemklasserne og Grammatik.
- Engelsk: Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog for Realkl. 3. Udg. P. Jacobsen: Eng. Stiløvelser for R. Lunds Grammatik.
- Fransk: N. C. Nielsen: Fransk Læsebog for Begyndere. Eventuelt et Bogholderihæfte.

III. Gymnasiet.

1. Gymnasieklasse.

- Dansk: Bertelsen: Oldnordisk Læsebog, Falkenstjernes Litteraturudvalg I. Karl Mortensen: Litteraturhistorie, sidste Udgave, Værker efter Aftale. Falbe-Hansen og Thyregods: Svenske Forfattere.
- Historie: Schmidt og West: Oldtidens Historie, Krabbe: Middelalderen. Et historisk Atlas efter Aftale.
- Oldtidskundskab: Sechers Kunsthistorie. Østergaards Udvalg af Odysseen.
- Naturkundskab: V. Madsen, Bøving-Petersen og Stockmarr: Geologi for Gymnasiet I. og II. (sidste Udgave).

- Matematik: Bonnesen: Matematik for Gymnasiet I.
Tysk: Værker efter Aftale, Kaper: Kortfattet tysk Sproglære og Stiløvelser for de højere Klasser.
Engelsk Kipling: The Jungle Book i Leipzig Udg. Helweg-Møller: Modern Prose Bruun. Modern English Plays and Dialogues, Lund: Engelsk Grammatik ved Bredsdorff, Ordbog efter Anvisning.
Fransk: N Christian Nielsen: Fransk Begynderbog, Jung: Fransk Læsebog ved N. Chr. Nielsen, N. Chr. Nielsen: Fransk Skolegrammatik, II. Udg.
Latin: Chr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog som i 4. M., senere en Cæsarudgave og en latinsk Grammatik.
Sang: Svanholms Gymnasiums Sangbog. Korsange efter Aftale.
Religion: Haar og Nørregaard: Kirkehistoriske Læsestk. I.

II. Gymnasieklasse.

- Dansk: Bertelsen: Sproghistorisk Læsebog Falkenstjernes Litteraturudvalg II. Karl Mortensens Litteraturhistorie (sidste Udg.) Værker efter Aftale
Historie: L. Krabbe: Den nyere Tids Historie, Ottosen: Nordens Historie (nyeste Udgave).
Oldtidskundskab: Herodot II. Hefte ved Hude. Sophokles: Kong Ødipus ved Thor Lange, senere Sofokles: Antigone ved Thor Lange.
Naturkundskab: Simonsen: Biologi, Krogh: Fysiologi, Stockmarr Atmosfæren, Klima-, og Plantebælter.
Matematik: Som i I. G.
Tysk Stiløvelser, Grammatik som i I. G. Læsebog efter Aftale.
Engelsk: Müller og Ottosen: Engelske Digte I—II. Kindtjensen: Engelske Stiløvelser. Et Par Tekster efter Aftale.
Fransk: Jung: Fransk Læsebog ved N. Chr. Nielsen: Fransk Skolegrammatik II. Udg., senere en Tekstbog
Latin: Sallust: Catilina ved Gertz, Ciceros Taler ved Halm eller Madvig.
Sang: Som i I. G.
Religion: Haar og Nørregaard: Kirkehist Læsestykk I., senere eventl. II.

III. Gymnasieklasse.

- Dansk: Samme Bøger som I og II G. samt nogle Værker efter Aftale
Historie: P. Munch og Th. Müller: Den nyeste Tids Historie H. L. Møller: Samfundslære for Gymnasiet, nyeste Udg.
Oldtidskundskab: Platon: Sokrates Forsvarstale og sammes: Sokrates Død og Sokrates i Fængsel
Naturkundskab: Som i II G. samt C. C. Christensen: Geografi for Realklassen og Stockmarr: Atmosfæren, Klima-, og Plantebælter.
Matematik: Som i I og II G.
Tysk: Som i II G.

Engelsk: Tekster efter Aftale.

Fransk: Som i 2 G, senere endnu en Tekstbog.

Latin: Bøgerne fra II. G. og Ovids Digtning i Udvalg ved C.
Thomsen.

Religion: Haar og Nørregaard: Kirkehist. Læsestk. II

I N D H O L D:

	Side
I. Amtslæge Lausten-Thomsen: Træk af Skolehygiejnen. Meddelelser angaaende Skolenævnet og Forældre-mødet. Nekrolog over Lektor H. J. Langla af Adjunkt Kondrup.	3
II. Meddelelser om Skoleaaret 1926—27	11
1. Eksamen, Sommeren 1926	11
2. Eleverne	12
3. Lærerne, Fag- og Timefordeling	18
4. Undervisningen i de enkelte Fag, Skoleture m. m	21
5. Underklassens Ophør	37
6. Stipendier, Flids- og Bogpræmier	37
7. Nogle Oplysninger for Hjemmene (om Skolens Eksa-miner og de dermed forbundne Rettigheder, Opta-gelse af nye Elever, Skoleafgifter, Fritagelse for Gym-nastik, smitsomme Sygdomme, Konfirmationsforbere-delsen, Forsømmelser	38
8. Ordensregler	45
9. Biblioteket	46
10. Samlingerne, (a den naturhistoriske Samling, b. den fysiske Samling	46
11. Foredragsrækken	47
12. Af Skolens Dagbog	47
13. Skoledagen — Ferieordning	48
14. Eksamensskemaet. Optagelsesprøven og Afslutnings-højtideligheden	48
III. Bogliste for Aaret 1927—28	50

TRÆFFETID: Rektor træffes sikrest mellem 8—9 og 1—2 (Telefon Tønder 28).

Rettelse:

Side 9, Linje 9 staar: „Og dette“ rettes til „Dette“.

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450004630888